

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

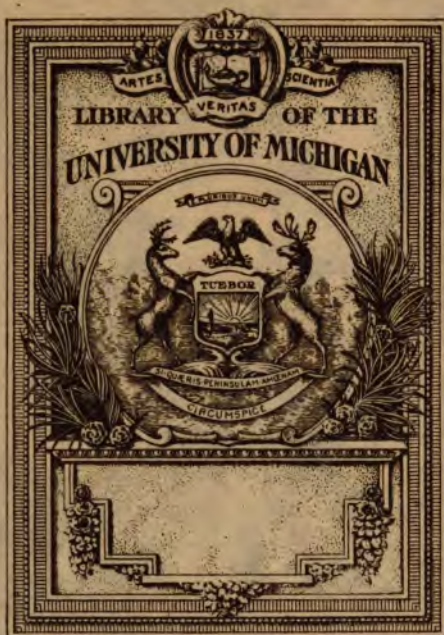
Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

888
C050
M

Martens De libello peri yperson

A 469870

DUPL.

888
Coso
M

Josephine's coll.
N. 17.

DE LIBELLO ΠΕΡΙ ΤΨΟΡΣ.

DISSERTATIO PHILOLOGICA

QVAM

AD SVMMOS IN PHILOSOPHIA HONORES

AVCTORITATE AMPLISSIMI PHILOSOPHORVM ORDINIS

IN VNIVERSITATE FRIDERICIA GVILELMIA RHENANA

RITE IMPETRANDOS

VNA CVM SENTENTIIS CONTROVERSIIS

DIE XIV M. MART. A. CIOIOCCCLXXVII HORA XI

PVBlice DEFENDET SCRIPTOR

LVDOVICVS MARTENS

HAMBVRGENSIS.

ADVERSARIORVM PARTES SVSCIPIENT:

RVDOLPHVS BALLHEIMER, CAND. PHIL.

THEODORVS BIRT, DR. PHIL.

FELIX HETTNER, DR. PHIL.

BONNAE

TYPIS CAROLI GEORGI, VNIV. TYPOGR.

1877.

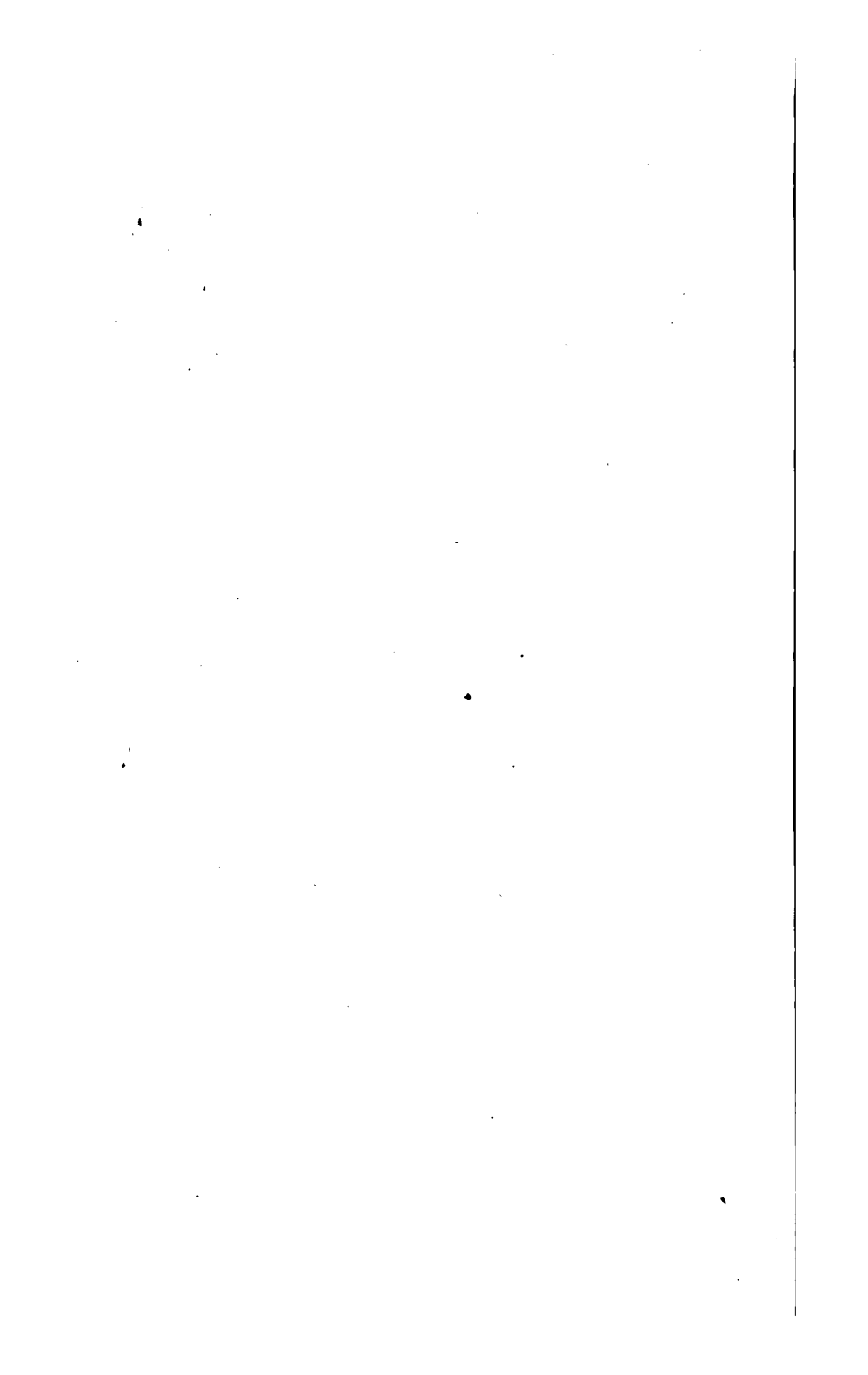
FRANCISCO BVECHELERO

HERMANNO VSENERO

S.

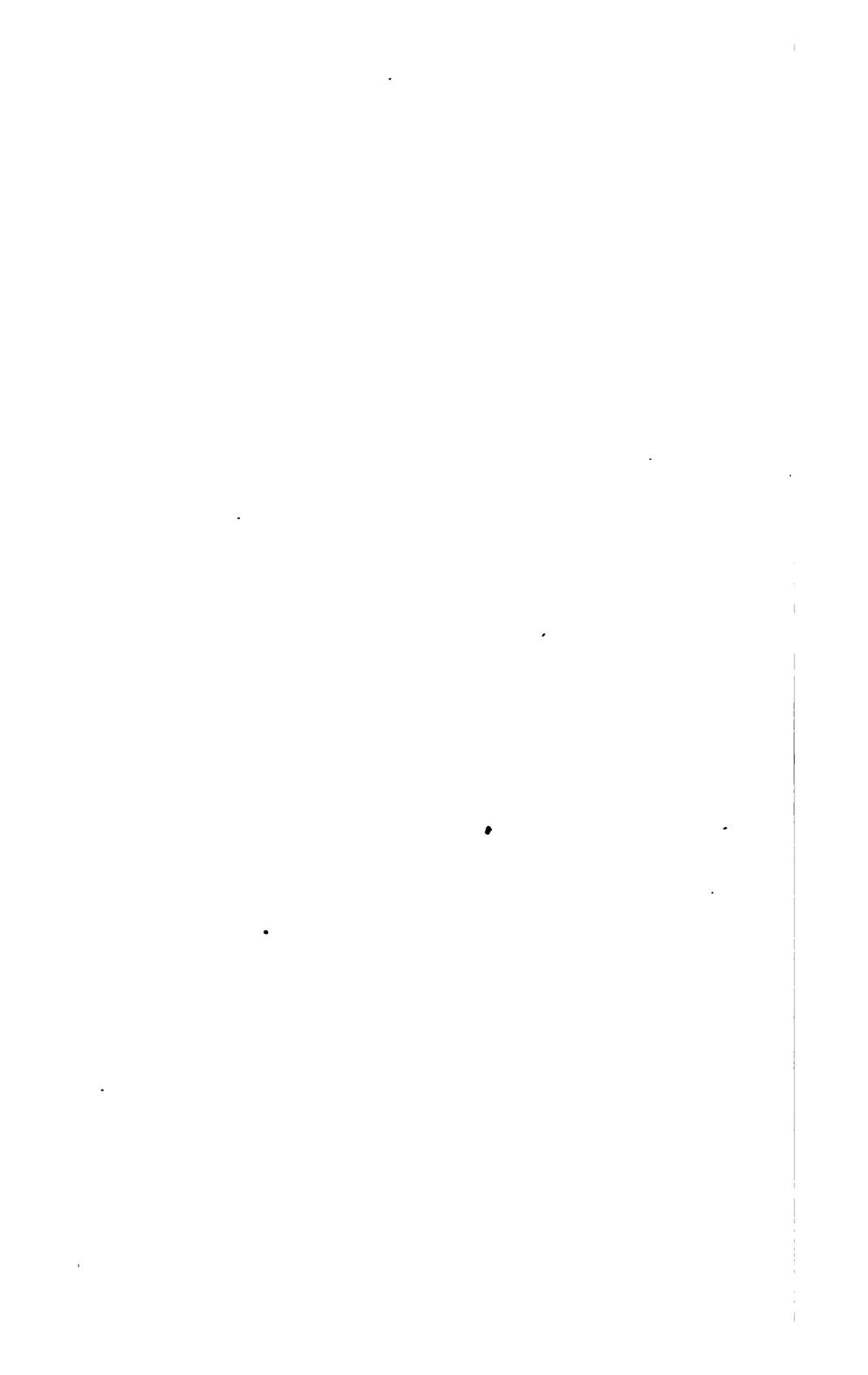
158414

I. De Caecilii libro <i>περὶ ὕψους</i>	p. 5
II. De aetate scriptoris <i>περὶ ὕψους</i> incerti	p. 22
III. Addenda ad editionem Iahnianam	p. 33

I. De Caecilii libro *περὶ ὕψους*.

Caecilii libellus quem de sublimitate conscripsit, cum sicut cetera praeclari huius ingenii monumenta succubuerit temporum iniuriis, unicam eius notitiam ignoti adversarii de eodem argumento debemus commentationi, cuius melior fortuna non exiguum servavit partem. Pauca igitur de illius libri forma atque indole constitui possunt; attamen plura, opinor, quam quae constituta sunt a viris doctis. Itaque omnia accuratius colligere placuit, quibus lux aliqua huic quaestioni adspergi posse videretur. Quam rem si recte instituiamus, accuratius quam adhuc factum est Caecilii adumbrare licebit ingenium atque iudicium.

Nam qui adhuc data opera de hoc Caecilii libello disputaverunt Buchenau¹⁾ et Burckhardt²⁾ sola ea in censum vocare, quae eius nomine videbant signata. Atqui scriptor libri superstitis ipso prooemio³⁾ apertissime indicat eos sibi lectores obversari qui recentes essent a Caeciliani libri lectione. Quin p. 14, 12 (ed. Iahn.)⁴⁾ exempla e Timaeo collecta ideo se non cumulaturum profitetur, ne taedium moverent Caeciliana repetita. Quodsi iis destinatus erat liber qui memoria tenerent adversarii placita, consentaneum, opinor, est etiam tacite ad ea respexisse scriptorem multaque prioris libelli reconditiora subesse vestigia.

1) De scriptore libri *περὶ ὕψους*. Diss. Marburg. 1849. p. 44 sqq.

2) Caecilii rhetoris fragmenta. Diss. Basil. 1863. p. 20 sq. 44 sqq.

3) τὸ μὲν τοῦ Καικιλίου συγγραμμάτιον, ὃ περὶ ὕψους συνετάξατο, ἀνασκοπουμένοις ἡμῖν ὡς οἶσθα κοινῇ κτλ.

4) παραδήσομαι δὲ τὰνθρὸς ἐν ἡ δύο, ἐπειδὴ τὰ πλείω προέλαβεν ὁ Καικίλιος.

Atque paucis tantum locis etiam non appellatum viri docti agnoscebant Caecilium tutiorem illi procul dubio secuti rationem, quam qui indiscreta omnia ad Caecilium revocare audebant. Nam cum totus sit ex controversia libellus, sententias Caecilii saepius simpliciter receptas esse vix credas. Neque igitur, ut hoc exemplo utar, comparisonem p. 29 inter Demosthenem et Ciceronem institutam temere velim adscribi Caecilio ¹⁾. Verisimilius certe est etiam in hac re de qua proprium Caecilius emiserat libellum, consulto ab eius opinionibus discessisse adversarium. Atque Dionysius quoque, cuius vestigia in multis rebus secutum esse constat amicum natu minorem, paullo aliter de Demosthene indicavit. Dum enim vim sublimitatemque Demosthenicam mirifice extollit scriptor *περὶ ὕψους*, ille totum eius dicendi genus tamquam medium aliquod et ex omnibus mixtum describit ²⁾. Praeterea reprehendit quaedam apud Demosthenem Dionysius ³⁾, quae defendisset sine dubio noster scriptor. Accedit quod in vitiorum collectione p. 58, 24 proposita, qua ipsum Caecilium respici infra apparebit ⁴⁾, Demosthenes quoque inter Homerum Platonemque nominatur.

Nobis igitur, ut utramque devitemus errorem, ab iis proficiscendum est locis, qui Caecilii nomine sunt notati. Et prooemio quidem de toto Caecilii libello iudicium fit satis acerbum: quatenam sit sublimis dictio, sescentis exemplis inutiliter eum demonstrasse, praetermisisse vero tamquam supervacuum, qua

1) Hac opinione nisus Morawski (Quaest. Quintilianae. Diss. Berol. 1874 p. 38) Quintilianeam quoque comparisonem (X, 1, 106 sq.) ad Caecilium revocavit. Haec vero ne cum nostra quidem artiore vinculo coniuncta est.

2) p. 974 sq. ed. Reisk.

3) p. 464 sq. οὐχ οὕτως εὐτελῶς οὐδὲ ἀφελῶς, ὥσπερ *Αυσίας*, χρησάμενος αὐτῇ (τῇ *στρογγύλῃ λέξει*), ἀλλὰ περιέργως καὶ πικρῶς λεγέσθω γὰρ ὡς ἐμοὶ φαίνεται. et p. 592. ἐμοὶ γοῦν οἱ μὲν Ἰσαίου τε καὶ Δημοσθένους λόγοι . . . ὑποποιοὶ δοκοῦσιν εἶναι τῆς πολλῆς ἐπιτεχνήσεως ἕνεκα· οἱ δὲ Ἰσοκράτους καὶ Αυσίου παντὸς μάλιστα δίκαιοι τε καὶ ἀληθεῖς.

4) cf. p. 12 adn. 1.

ratione indolem nostram ad sublimitatem alere atque augere possimus¹⁾. Quae secuntur verba²⁾ germanam spirant ironiam, qua is utitur, qui ingenii sui persuasione fretus hominem curiosum, sed in humilibus rebus infructuosisque laborantem deridet. Non igitur probandi qui ex his verbis efficere voluerunt Caecilium primum de illo argumento egisse. Atque idem illud studium exemplorum congerendorum duobus praeterea locis apparet, neque casu factum videtur quod utroque loco de vitiis sermonis agitur. Nam p. 14, 12³⁾ in vituperando Timaeo cum Caecilio scriptor consentit, et p. 49, 1⁴⁾ Theopompum contra illum defendit. Videmus igitur vitia imprimis sublimitati vicina exemplis illustrasse Caecilium. Id quod congruit cum loco sequenti p. 49, 13⁵⁾. Ibi enim vetuisse dicitur Caecilius nimium metaphorarum usum, cum adversarius etiam cumulari metaphoras recte saepius posse ostendat. Erat igitur Caecilius, quod ex sequentibus (cap. 32—36) etiam clarius elucet, incomptae mediocritatis patronus. Quin tantopere adamabat simplicitatem illam quam proprie Atticam appellare solebant, ut Lysiam anteponeret Platoni⁶⁾. Nam quamvis hoc iudicium ex alio Caecilii

1) τὸ συγγραμμάτων . . . ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης υποθέσεως καὶ ἥμισυ τῶν καιρῶν ἐφαπτόμενον . . . , εἶγε . . . ποῖον μὲν τι ὑπάρχει τὸ ὑψηλὸν διὰ μυρίων ὧσων ὥς ἀγνοοῦσι πειράται δεικνύναι, τὸ δὲ δι' ὅτου τρόπου τὰς ἑαυτῶν φύσεις προάγειν ἰσχύομεν ἂν εἰς ποσὴν μεγέθους ἐπίδοσιν, οὐκ οἶδ' ὅπως ὥς οὐκ ἀναγκαῖον παρέλιπεν.

2) πλὴν ἰσως τοιοῦτ' ἔστιν τὸν ἄνδρα οὐχ οὕτως αἰτιάσθαι τῶν ἐκλελειμμένων, ὥς αὐτῆς τῆς ἐπινοίας καὶ σπουδῆς ἄξιον ἐπαίνειν.

3) cf. p. 5 adn. 4. Ad h. l. Ruhnkenius observavit inter frigida Timaei, quae posuisset Caecilius, sine dubio etiam illud fuisse, quod legeretur apud Plutarchum II, 717 C.

4) τὸ τοῦ Θεοπόμπου . . . ὅπερ ὁ Καίκιλος οὐκ οἶδ' ὅπως καταμύμφεται.

5) περὶ δὲ πλῆθους καὶ (τόλμης) μεταφορῶν ὁ μὲν Καίκιλος εἰοικε συγκατατίθεσθαι τοῖς δύο ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς ἐπὶ ταύτῳ νομοθετοῦσι τίτεσθαι.

6) p. 53, 12. τοῖς τοιοῦτοις ἐλαττώμασιν ἐπιχειρῶν ὅμως αὐτὸ Καίκιλος ἐν τοῖς ὑπὲρ Ἀυσίου συγγράμμασιν ἀπεθάρρυνε τῇ παντὶ

libro afferatur, tamen easdem res etiam in libello *περὶ ὕψους* tractatas fuisse cum ipsum argumentum suadet¹⁾, tum pluribus infra comprobabitur. Restat locus p. 17, 15—18, 23, quo docemur de affectibus non egisse Caecilium. Etiam figuras fuisse omissas quod putavit Blassius²⁾, in eo viro vix credibile est, qui in figuris tractandis multam posuerat operam³⁾. Accedit quod iam Theophrastus Dionysio teste⁴⁾ sublimitatis in elocutione conspicuae eadem tria genera statuerat. Illud potius ex verbis minus apertis⁵⁾ effici mihi videtur Caecilium omnino non

Λυσίαν ἀμείνω Πλάτωνος ἀποφήνασθαι κτλ. Copiam emendationum ad h. l. propositarum augere non audeo. Ceterum illa *ὑπερ Λυσίου συγγράμματα* quominus partem putemus libri de decem oratoribus scripti, nihil ob stare videtur; neque laudo Burekhardtium de proprio libro *σύγκρισις Λυσίου καὶ Πλάτωνος* inscripto cogitantem (p. 14). — Hand parum abesse videntur ab hac Caecilii doctrina, quae attulit Photius p. 489 b 13: *Καικίλιος δὲ ἀμαρτάνει εὐφρετικὸν μὲν τὸν ἄνδρα (Λυσίαν), εἴπερ ἄλλον τινὰ συνομολογῶν, οἰκονομῆσαι δὲ τὰ εὐρεθέντα οὐχ οὕτως ἱκανόν.* Atque haec a Photio ex Caecilii quidem libro repetita, sed falso intellecta esse coniecit Sauppius (Gött. gel. Anz. 1863 p. 1665): ipsum enim fortasse Caecilium contra Dionysium pugnassee, qui similia in Lysia vituperasset (p. 487). At in libro π. 5. de solis elocutionis virtutibus agitur, illa vero ad *πραγματικὸν μέρος* pertinent. Ipsa praeterea verba *ὑπερβολῆς* speciem apertissime prae se ferunt; cf. quae secuntur in p. 53 et quae ex contrario opponuntur p. 57, 12.

1) cf. p. 53, 27 *ἔστι γὰρ ταῦτ' οἰκεία τοῖς περὶ ὕψους σκέμματα.*

2) Die griechische Beredsamkeit von Alexander bis auf Augustus p. 202.

3) Ante libellum *περὶ ὕψους* Caecilium illum *περὶ σχημάτων* tractatum scripsisse suspicor, cuius copiis apte ad hunc gravioris argumenti librum uti potuerit. Praeterea quae de ipso *περὶ ὕψους* libello conicere possumus, ea omnia virum severi et exacti iudicii demonstrant, quod proveciori aetati magis conveniat. Morawski qui contrariam sententiam protulit (l. s. p. 46) tam hic quam alibi discrimina inter Caecilium eiusque adversarium conspicua neglexit.

4) p. 539 *τῆς τ' ἐκλογῆς τῶν ὀνομάτων καὶ τῆς ἐκ τούτων ἀρμονίας καὶ τῶν περιλαμβανόντων αὐτὰ σχημάτων.*

5) p. 18, 2 *τῶν πέντε μορίων ὁ Καικίλιος ἔστιν ᾧ παρέλιπεν ὡς καὶ τὸ πάθος ἀμέλει.*

istam partitionem ex causis sublimitatis repetitam usurpasse, sed ad normam verae falsaeque sublimitatis quam praecipuam ei fuisse vidimus, distinxisse exempla atque auctores. Quo facto singulae sublimitatis causae sparsim obiterque tractabantur, ut iure dubitantes loqueretur adversarius.

Vidimus igitur Caecilium virum acri ingenio praeditum et artis criticae usu diuturno ad severitatem primum falsam sublimitatem et artificii quaesitam acerbè exagitasse praeque genuinò candore plane contempsisse. Contra auctor noster elato ingenio ac paene iuvenili animi ardore ad singularem summorum virorum admirationem inflammatus prudentis illius viri inimicus exstitit et adversarius¹⁾. Didicimus praeterea praecepta dictionis ad sublimitatem conformandae neglecta esse a Caecilio. Haec duo quae certa sunt tamquam vinculum necessarium atque complementum tertium aliquid postulant. Cum enim studium sublimitatis condemnaret Caecilius, arte eam posse comparari negare debuit; neque aliter praecepta artis omittere potuit. Atque re vera haec ita disputasse Caecilium certo confirmari licet testimonio. Adversarius enim singula adortus est rationibus eorum et nexu neglectis, quo facilius carpere posset. Itaque ipsam illam sententiam qua praecepta facere ad promovendam sublimitatem negantur, capite secundo impugnavit²⁾. Neque

1) Iam Dionysio similis lis erat, quem tamquam criticum superbum et fastidiosum increpabant ingeniorum admiratores amatoresque cf. epist. ad Pomp. et praeter alia p. 897: (si quis Thucydidem ex parte aliqua vituperet) *δυσχεραίνουσιν ὁμοίον τε πάσχοντες τοῖς κεκρατημένοις ὑπ' οἷας δὴ τινος ὄψεως ἔρωτι μὴ πολὺ ἀπέχοντι μανίας κτλ.*

2) *ἡμῖν δ' ἐκείνο διαπορητέον ἐν ἀρχῇ, εἰ ἔστιν ὕψους τις τέχνη, ἐπεὶ τινες ὅλως οἴονται διηπαιτῆσθαι τοὺς τὰ τοιαῦτα ἄγοντας εἰς τεχνικὰ παραγγέλματα. γεννᾶται γάρ, φησί, τὰ μεγαλοφυῆ καὶ οὐ διδασκὰ παραγίνεται καὶ μία τέχνη πρὸς αὐτὰ τὸ πεφυκέναι· χεῖρω τε τὰ φυσικὰ ἔργα, ὥς οἴονται, καὶ τῷ παντὶ δειλότερα καθίσταται ταῖς τεχνολογίαις κατασκελετευόμενα.* — Quod sequitur discrimen inter naturae et artis vices (p. 11, 6 sqq.), similiter descripsit Dionysius p. 1100: *ἡ φύσις δημιουργός, αἱ τέχναι μητέρες.*

vero dubito, quin ad vocem *φησὶν* supplendum sit ὁ *Καικίλιος*, quod sponte sentiebant qui eius librum legerant. Vix enim ferendum *φησὶν* inter duo illa *ὄνται*, nisi statueris certi alicuius lectoribusque noti sententiam accuratius esse expressam¹⁾. Illum vero fuisse Caecilium, cui id ipsum iudicium adscribendum esse antea vidimus, nemo, opinor, negabit. Tenemus igitur disputandi ordinem, quo usus erat Caecilius, ipsiusque sententiolam ad verbum, ut videtur, descriptam.

Accedunt duo loci, quibus simili modo, postquam universa aliqua sententia tamquam ad plures pertinens expressa est, singularia eiusdem sensus verba ex certo scriptore subiciuntur. Et altero quidem²⁾ prorsus eadem ratione pluralem *διαχλενά-*

1) Simili ratione ductus Schurzfleischius (in Animadv. ad Dion. Long. Vitembergae 1711 p. 8) excidisse nomen auctoris apophthegmate hoc usi suspicatus est. Qui quod de Pindaro cogitavit, missum faciamus. Sed ne quis obiciat fictum adversarium hoc loco induci quamquam adhibetur quidem *φησὶν* hoc sensu in disceptationibus, tamen id ipsum nisi apud inferioris aetatis scriptores non vidi. cf. Schweighauser. ad Epictet. Diss. I, 4, 9 et in indice p. 478. Nam exemplum Dionysianum (p. 758) necessario corrigendum est, cum in illa epistula ipsius Pompeii sententiae proponantur identidemque ipse compelletur. Similiter apud Romanos inquit occurrit, de quo usu cf. Gronov. ad Liv. XXXIV, 3. Bentleium ad Hor. Serm. I, 4, 9. Plane alia res est, si quod nostro loco factum esse censeo, apud *φησὶν* noti auctoris nomen cogitando supplendum est. Cuius rei reliqua exempla in libro nostro obvia infra tractabo (p. 19). Sed saepius haec duo genera confusa sunt a viris doctis, ut a Boissonadio ad Eunap. p. 418. — Ceterum nostro loco unum imprimis adversarium respici etiam verbis ὁ τοῖς χρηστομαθοῦσιν ἐπιτιμῶν (p. 12, 2) commendatur. Neque collato loco p. 47, 15 Manutium sequeris *φασὶ* scribentem. Omnino rariissime istae voculae corruptae sunt in nostro libello. Nam corrigendum quidem est *φησὶ* p. 52, 8 ex *φύσιν* et p. 52, 1, ubi *φασὶ* legitur in P: sed p. 68, 2 *φησὶν* defendo et ad philosophum ipsum refero, qui τὸ θρυλούμενον suo ipsius nomine explicat. Neque obstat, quod in illo capite *ἐφη* plerumque scriptum est; nam etiam v. 16 *φησὶ* recurrit, quo vividior fiat oratio.

2) p. 47, 15. ὁ δὲν καὶ τὸν Πλάτωνα . . . διαχλενάουσι, ὡς

ζουσιν sequitur *φησίν*, altero post *διασύρουσιν* p. 53, 4 scriptum quidem est *φασί* v. 10, cum proxime antecedit *φησίν* ad Platonem pertinens, sed tam singularia sunt verba ¹⁾, ut appareat unius viri dictum esse relatum. Notus vero hic debuit esse lectoribus. Cum igitur, ut demonstravimus, Caecilium nominari necesse non fuerit, cavillationes vero istae Platonis cum eius ingenio optime congruant, haec quoque ad eum referenda esse censeo.

Restant nonnulla ex hac ipsa disputatione de magnorum ingeniorum vitiis repetenda. Proposito enim Caecilii iudicio de Lysia Platoni praeferendo generatim quaeritur cap. 33, *πότερον ποτε αἱ πλείους ἀρεταὶ τὸ πρωτεῖον ἐν λόγοις ἢ αἱ μείζους δικαίως ἂν φέροντο* ²⁾). Et respici quidem Caecilium in hac disquisitione patet dudumque est intellectum. Sed hic quoque certiora vestigia illius libri latere puto. Atque premere nolo in loco quem subscripsi ³⁾ verbis *οὐκ ὀλίγα καὶ αὐτός* tecte indicari non modo non pauca sed sescenta talia vituperasse Caecilium. *ἀμαρτήματα* vero *ἐκούσια* nego satis explicari posse, nisi Caecilii iudicium subiciamus. Illi erant voluntaria ea vitia, de quibus agitur, nimirum studio sublimitatis nata, cum adversarius non ex curiosa rerum novarum conquisitione, sed ex negligentia quadam magnis condonanda ingeniis orta ea esse affirmet.

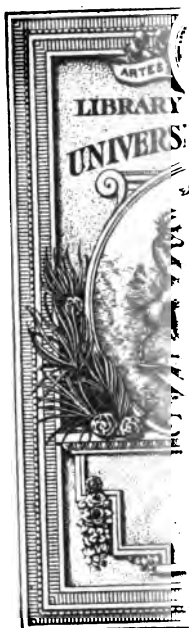
Cap. 34 ita impugnatur Caecilii sententia, ut si constare

εἰ πρόβατα, φησίν, ἐκώλυε κεκτῆσθαι, δῆλον ὅτι προβάτειον ἂν καὶ βόειον πλοῦτον ἔλεγεν.

1) *νήφοντα* γάρ, *φασί*, θεὸν τὸ ὕδωρ λέγειν, κόλασιν δὲ τὴν κρᾶσιν, ποιητοῦ τινος τῷ ὄντι οὐχὶ νήφοντός ἐστι.

2) Similia Caecilianis quae refelluntur iam Dionysius docuerat in iudicio de Thucyd. p. 815: *κρατίστη δὲ (ἀνθρώπου φύσις) ἢ πλεῖστα μὲν ἐπιτυχάνουσα, ἐλάχιστα δὲ ἀστοχοῦσα κτλ.*

3) p. 54, 11 sqq. *παρὰ τεθειμένος δ' οὐκ ὀλίγα καὶ αὐτός ἀμαρτήματα καὶ Ὀμήρου καὶ τῶν ἄλλων, ... ὅμως δὲ οὐχ ἀμαρτήματα μᾶλλον αὐτὰ ἐκούσια καλῶν ἢ παροράματα δι' ἀμελειαν εἰκῇ που καὶ ὥς ἔτυχεν ὑπὸ μεγαλοφυΐας ἀνεπιστάτως παρενηνεγμένα, οὐδὲν ἥτιον οἶμαι κτλ.*

virtutes orationis illustrandas exemplis ex
 legendi petitis. Caecilius igitur — nam eum
 multi viderunt¹⁾ — praeunte Dionysio²⁾ τῇ δ
 qua artifices excellebant, scriptoribus imitanc
 exemplo usus invicto, ut putabat, et indubita
 rent, ne primis quidem illis nostri scriptoris ver
 luci poterant.

haec tractavi omnia artissime conexa erant cum i
 nomen adpositum videbamus. Transeo ad r
 sunt rhetorum, terminos dico rhetoricos atque
 in re cum multae tractandae sint minutiae prae
 ex singularum rerum collectione atque compara
 mihi visum est. Atque primum scriptor noster
 pendebat res rhetoricas, quamvis interdum hanc
 at, sed etiam in his subtilitatibus propriam secutus
 deinde sumebat quidem exempla a Caecilio breviter
 at perstringens, sed saepius, quod mutuatus erat
 ulenta aliqua interpretatione ita exornavit, ut novi
 quae adderet, aut aliam in eo virtutem laudavit, at
 Caecilio placuerat. Id denique maxime ei erat pro
 adversarii librum omni ex parte vinceret eique
 eas suo fulgore obduceret; itaque attigit tantum vel
 superare se posse non sperabat, recepit vero, in
 riorum se futurum confidebat.

haec ut intellegerem, magno usui erant quae de
 ulantur cap. 16—29. Nam alii quoque qui de figuris
 Quintilianus, Tiberius, Alexander³⁾, Phoebammon Cae-

Blassius l. s. et Iahnus in Hermae vol. II, p. 239.

209 πολὺ τε γὰρ μᾶλλον ἐμοὶ δοκεῖ προσήκειν ἀνδρὶ κατα
 λήγους πολιτικοῦς μηδενὸς τῶν ἐλαχίστων ὀλιγορεῖν,
 αὐτὸ καὶ τορευτῶν παισὶν περὶ τὰ φλέβια καὶ τὰ
 γὰρ χροῖν καὶ τὰς τοιαύτας μικρολογίας κατατρέβειν τῆς
 ἀκριβείας. cf. similem locum p. 1114.

3) Alexandri περὶ σχημάτων tractatu (III, 7. Sp.), qui ex
 Alexandri Numenii libro excerptus est, cf. Steusloffii Dissert.,
 1801.

sibi velit, etiam Hyperidem Demostheni praeponere debere co-arguatur: hoc vero absurdum esse neque umquam factum; Iysiam vero multo etiam magis superari a Platone, quam Demosthenes praeceat Hyperidem¹⁾.

Claudit disputationem locus de colosso aliquo cum Polycliti doryphoro collato²⁾, de quo quid sentiam accuratius exponendum videtur. Nam primis versibus *πρὸς — εἰπεῖν* necessario in eam inducimur opinionem, quasi scriptor colossum mendosum praeferendum consuerit laudatissimo illi doryphoro. Et ita re vera locum intellexerunt viri docti³⁾. Hoc vero iudicium cum abhorret a sana ratione, tum sequentibus minime comprobatur. Totus enim est scriptor in discriminibus artium explicandis: artificii quidem summam legem esse accuratam singularum partium perpolationem, oratori vero vel poetae, cuius opus ex ipsa natura ingenii profluat, laudi esse ante omnia sublimitatem, et in statuis quidem probari similitudinem hominis, in oratione vero quod excedat humana. Non igitur negatur colossum minoris esse faciendum quam doryphorum: negatur hoc exemplum recte transferri ad scriptorum comparisonem. Sic enim saepius

1) In verbis p. 58, 24 *εἰ γε ἐκλέξας τὰ Ὀμήρου, τὰ Δημοσθένους, τὰ Πλάτωνος . . . παραπτώματα πάντα ὁμοσε συναθροῖσκειν, ἐλάχιστον ἂν τι . . . εὐρεθείη τῶν . . . κατωρθωμένων (κατορθουμένων P)* observari quidem scriptori Caecilii diligentiam in vitiis indagandis occupatam apparet. Sed forsitan ipsius etiam nomen ad *συναθροῖσκειν* cogitatione supplendum sit. Hoc vero in medio relinquendum putavi, cum facillime *τις* vocula addatur.

2) p. 59, 7 *πρὸς μέντοι γε τὸν γράφοντα, ὡς ὁ κολοσσὸς ὁ ἡμαρτημένος οὐ κρείττων ἢ ὁ Πολυκλείτου δορυφόρος, παράκειται πρὸς πολλοῖς εἰπεῖν, ὅτι ἐπὶ μὲν τέχνης θανμάζεται τὸ ἀκριβεστάτον, ἐπὶ δὲ τῶν φυσικῶν ἔργων τὸ μέγεθος, φύσει δὲ λογικὸν ὁ ἄνθρωπος, καὶ μὲν ἀνδριάντων ζητεῖται τὸ ὅμοιον ἀνθρώπῳ, ἐπὶ δὲ τοῦ λόγου τὸ ὑπεράϊρον . . . τὰ ἀνθρώπινα.*

3) cf. Buchenavium l. s. p. 40: »Pseudolonginus . . . negans absolutissimum in parvulis dimensionibus Polycleti opus praestantius putandum esse quam statuam illam sqq.« Et similiter Blassius l. s. p. 192 adn. 1: »Der bekämpfte Gedanke ὡς ὁ κολοσσὸς κτλ.«

utebantur ad virtutes orationis illustrandas exemplis ex arte fingendi vel pingendi petitis. Caecilius igitur — nam eum esse τὸν γραφοντα multi viderunt¹⁾ — praeunte Dionysio²⁾ τὴν ἀκρίβειαν τῆς τέχνης qua artifices excellebant, scriptoribus imitandam proposuerat exemplo usus invicto, ut putabat, et indubitato. Haec qui legerant, ne primis quidem illis nostri scriptoris verbis in errorem induci poterant.

Quae adhuc tractavi omnia artissime conexa erant cum iis, quibus Caecilii nomen adpositum videbamus. Transeo ad res quae propriae sunt rhetorum, terminos dico rhetoricos atque exempla. Qua in re cum multae tractandae sint minutiae praefari iuvat quae ex singularum rerum collectione atque comparatione elucere mihi visum est. Atque primum scriptor noster minime parvi pendebat res rhetoricas, quamvis interdum hanc speciem induat, sed etiam in his subtilitatibus propriam secutus est viam. Deinde sumebat quidem exempla a Caecilio breviter quae probarat perstringens, sed saepius, quod mutuatus erat exemplum, luculenta aliqua interpretatione ita exornavit, ut novi aliquid de suo adderet, aut aliam in eo virtutem laudavit, atque quae Caecilio placuerat. Id denique maxime ei erat propositum, ut adversarii librum omni ex parte vinceret eique quasi tenebras suo fulgore obduceret; itaque attigit tantum vel omisit quae superare se posse non sperabat, recepit vero, in quibus superiorem se futurum confidebat.

Atque haec ut intellegerem, magno usui erant quae de figuris disputantur cap. 16—29. Nam alii quoque qui de figuris scripsere Quintilianus, Tiberius, Alexander³⁾, Phoebammon Cae-

1) Sic Blassius l. s. et Iahnus in Hermiae vol. II, p. 239.

2) p. 209 πολὺ τε γὰρ μᾶλλον ἐμοὶ δοκεῖ προσήκειν ἀνδρὶ κατασκευάζοντι λόγους πολιτικούς μηδενὸς τῶν ἐλαχίστων ὀλιγορεῖν, ἢ ζωγράφῳ τε καὶ τορευτῶν παισὶν περὶ τὰ φλέβια καὶ τὰ πτεῖλα καὶ τὸν χνοῦν καὶ τὰς τοιαύτας μικρολογίας κατατρέβειν τῆς τέχνης τὴν ἀκρίβειαν. cf. similem locum p. 1114.

3) De Alexandri περὶ σχημάτων tractatu (III, 7. Sp.), qui ex genuino Alexandri Numenii libro excerptus est, cf. Steusloffii Dissert. Vratisl. 1861.

cilianae doctrinae frustula servaverunt¹⁾. Itaque statim initio cap. 16 scriptor tacite sequitur Caecilianam figurae definitionem²⁾. In distinguendis vero figuris ita a Caecilio ceterisque quos novimus omnibus discessit, ut pro *διανοίας* diceret *νοήσεως*, quae vox proprius abesset a *λέξεως*³⁾. Sed ipsum discrimen, quantum quidem iudicare possumus, accurate observavit; nam ante lacunam p. 39 *νοήσεως*, postea *λέξεως* tantum *σχήματα* tractantur. Eadem deinde qua Caecilius ratione tropos distinxit a figuris; nam etiam *ὑπερβατὸν* et *περίφρουαν* quamquam ipse inter tropos collocavit (VIII, 6, 59. 62), a Caecilio figuris adnumerata fuisse testatur Quintilianus (IX, 3, 91. 98).

Sed videamus singula. Atque cap. 16 et 17 τοῦ ὁμοιοκτοῦ σχήματος exemplum Demosthenicum⁴⁾ cum insigni diligentia explicatur. Cum enim idem similiter adhibitum apud Caecilium legeretur, interpretatione erat exornandum. Illud vero elucet ex comparatione Tiberii, a quo similiter τὸ τοῦ ὅρκου σχῆμα hoc exemplo illustratur.

1) De hac ipsa quaestione post Burckhardtium (p. 17 sqq.) docte nuper disseruit Morawski in Quaest. Quint. p. 44 sqq. Nunc ea tantum tractanda sunt, quae ad librum nostrum pertinent, in quibus Morawskium eo errasse dixi (p. 8 adn. 3), quod nullam inter Caecilium et nostrum scriptorem differentiam constituerit. Quintilianus, Tiberius, ceteri sine dubio Caecili de figuris tractatum sequebantur: sed non mirum multa illi cum libro de sublimitate fuisse communia.

2) p. 36, 15 τίς δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χοῆσις αὐτῆς; cf. p. 41, 23. Phoebe. III, 44, 7 Sp. Κακίλιος δὲ ὁ Καλακίτης ὠρίσατο οὕτω, σχῆμά ἐστι τροπή εἰς τὸ μὴ κατὰ φύσιν τὸ τῆς διανοίας καὶ λέξεως. Ceterum manca haec definitio supplenda est ex Tib. p. 59, 6 τὸ μὴ κατὰ φύσιν τὸν νοῦν ἐκτρέφειν μηδὲ ἐπ' εὐθείας, ἀλλ' ἐκτρέφειν καὶ ἐξαλλάσσειν τὴν διάνοιαν κόσμου τινὸς τῇ πλάσει ἢ χρείας ἕνεκα κτλ. quocum consentit Quint. (IX, 1, 11): in sensu vel sermone aliqua a vulgari et simplici specie cum ratione mutatio. cf. Burckhardtium, qui (p. 18 sq.) suo iure totam hanc Quintiliani disputationem (§ 10—14) ad Caecilium revocavit.

3) p. 17, 22 δισὰ δέ που ταῦτα τὰ μὲν νοήσεως, θάτερα δὲ λέξεως.

4) de cor. 208 . . . , οὐκ ἔστιν ὅπως ἡμάρτετε . . . μὰ τοὺς Μακαθῶνι προκινδυνεύσαντας κτλ.

(Tib. III, 69 Sp.) . . . πνὲς δὲ
φρασι τοῦτο παράδειγμα εἶναι „οὐ
γὰρ ἡμάρτετε κίνδυνον
ἀράμενοι, ὥσπερ οὐδὲ οἱ ἐν
Μαραθῶνι προκινδυνεύσαν-
τες.“ καὶ γὰρ ἔστιν ὅμοιον
τὸ μὲν οὖν πρᾶγμα παράδειγμα
ἐποίησεν, ἀντὶ δὲ τοῦ εἰθέως
εἰπεῖν ἐσχημάτισεν, πρὸς τε τὸ
λαμπρὸν ἅμα καὶ τὸ ἀξιό-
πιστον εἰς ὄρκον φαντα-
σίαν μεταβάλλων.

(περὶ ὕψους p. 36, 15). . . τίς
δ' ἦν ἡ κατὰ φύσιν χρήσις αὐτῆς
(τῆς ἀποδείξεως); „οὐχ ἡμάρτετε
. . . . οὐδὲ γὰρ οἱ ἐν Μα-
ραθῶνι ἡμάρτον“
ἀλλ' ἐπειδὴ καθάπερ ἐμπνευσθεῖς
. . . . τὸν ὄρκον ἐξεφώνησεν .
. . . , φαίνεται (διὰ τοῦ σχήματος)
. . . τὴν τῆς ἀποδείξεως φύσιν
μεθεστακῶς εἰς ὑπερβάλ-
λον ὕψος καὶ πάθος καὶ ξένων
καὶ ὑπερφυῶν ὄρκων ἀξιο-
πιστίαν . . .

Prorsus similem vides apud utrumque disputandi rationem, cuius summa est Demosthenem quod reapse esset exemplum, in iuris iurandi formam redegissee¹⁾. Dubium igitur non est Tiberium hoc quoque loco descripsisse Caeciliana; quod saepius eum fecisse ab ipso discimus. Scriptor vera noster et magnifico verborum ornatu ea amplificavit neque omni ex parte adstipulatus est Caecilio. Nam verbis (p. 36, 22) δι' ἐνὸς τοῦ ὁμοικουῦ²⁾ σχήματος, ὅπερ ἐνθάδε ἀποστροφὴν ἐγὼ καλῶ pro certo habeo Caecilium impugnari, qui Tiberio teste nihil nisi ὄρκον σχῆμα vidit in illo loco. Neque causa huius differentiae latet. Cum enim ἀποστροφὴ ita fieret, ut ab eo apud quem res ageretur, ad alium sermo deflecteretur³⁾, hoc Caecilio simplici iure iurando factum non videbatur; et re vera in nostro exemplo omnia ad Athenienses dicta sunt. Attamen scriptori nostro explicatiore illo iure iurando plane ab inferis excitati videbantur Atheniensium maiores, ut invocationis speciem veramque ἀποστροφὴν agno-

1) Similia de illo loco Demosthenis docuit Hermogenes (II, 306 Sp.), is quoque sine dubio Caecilium secutus.

2) Verba τοῦ ὁμοικουῦ contra Wilamowitzium (in Hermiae vol. X p. 388) defenduntur et Tiberii comparatione supra proposita et voce quae sequitur ἐνθάδε.

3) cf. Quint. IX, 2, 38. Tib. 61, 29.

sceret. Atque in sequentibus quoque quae contra Eupolidis locum cum Demosthenico comparatum p. 37, 10 sqq. disputantur, contra Caecilium dicta esse verissime coniecit Wilamowitz (p. 338).

Disputationem de interrogationibus, qua in nostra quaestione nihil adiuvamur, lacuna sequitur in qua praeter *ἀσύνδετον* sine dubio *διατύπωσις* et *ἐπαναφορὰ* tractatae erant¹⁾. Deinde p. 40 exemplum Demosthenicum fusius explicatur ut trium figurarum coniunctione insigne, quo loco iam Caecilius similiter usus esse videtur²⁾. Porro p. 42, 28 quattuor figurae tantum modo no-

1) Indicatur hoc verbis p. 40, 12. Etiam *πολυσύνδετον* in illa lacuna tractatum fuisse conicio; non enim video, quam aliam virtutem laudare potuerit in exemplo Platonico, quod alio iam loco se adposuisse dicit scriptor p. 43, 19. Atque in tempore usurpatam etiam hanc figuram ad sublimitatem facere docent Demetr. §. 54. Hermog. II, 435 sq.

2) Apud Tiberium idem locus exemplum est et *ἐπαναφορᾶς* (p. 72, 28) et *ἀσυνδέτου* (p. 78, 2) figurarum saepius coniunctarum. Sed etiam *διατύπωσιν* in eo laudasse videtur Caecilius. Quod non quidem probatur comparato loco artis Seguerianae (I, 440, 20 Sp.), ut visum est Morawskio (p. 36); nam *ἐνέργεια* quae ibi explicatur, Caecilio non erat figura, sed virtus multis figuris communis. Sed in scholiis Demosthenis (p. 573 D.) ad illum locum non solum *ἐπαναφορὰ* et *ἀσύνδετον* occurrunt, sed etiam *διατύπωσις* ipsa notatur, ita ut in illo scholio ipsius Caecilii vestigia apparere videantur. Accedit quod definitio *διατυπώσεως*, quam Tiberius (p. 79) nominatim adscribit Caecilio, plane exemplo nostro convenit. Data occasione animadverto hanc Caecilii disputationem de tribus *διατυπώσεως* definitionibus eodem ordine recurrere apud Quintilianum.

Tib. p. 79

ὑπομιμνήσκει τῶν γεγεννημένων
ἐν ἐργείῳ [καὶ] ἐκείστων
ἐξαριθμουμένων τῶν μερῶν

ἐπὶ τὴν θέαν ἄγει τῶν οὐχ ἑωρα-
μένων

ὅταν τὰ μὴ γεγονότα διατυπώ-

Quint. IX, 2, 40

res ut sit gesta ostenditur nec
universa sed per partis

forma rerum ita expressa verbis,
ut cerni potius videantur quam
audiri

nec solum quae facta sint aut

minantur ea procul dubio causa, quod tam accurate tractatae erant a Caecilio, ut in hac re certare cum illo supersederit aemulus ¹⁾. Secuntur *ἐναλλάξεις*, quae Caecilio *ἀλλοιώσεις* audiebant. Tiberius enim in hac quoque re diserte Caecilium laudat (p. 80), cum eoque in multis congruit Alexander (p. 33). Quare quae in libro π. ὕ. ab illis discrepant, nostro scriptori propria fuisse censeo. Atque partitionem harum figurarum melius videtur instituisse. Nam cum Caecilius etiam numeros nominum mutatos ad *ἀλλοιώσεις κατ' ὀνόματα* referret, hanc classem ex parte confudit cum *ἀριθμῶν* mutationibus. Itaque in nostro libello non *ὀνομάτων* sed *γενῶν ἐναλλάξεις* occurrunt, et idem exemplum quod Caecilius nominum mutationibus adhibuerat ²⁾, *ἀριθμῶν ἐναλλάξεις* illustrat (p. 44, 2). Atque in his ipsis altera differentia cernitur. Reiciuntur enim (p. 43, 1) ut minoris momenti ea exempla, in quibus voces singulares vim exercent pluralium: magis notatu esse dignum, si forma plurali res singularis extollatur (p. 43, 6). Alterum igitur copiose tractasse ³⁾, alterum neglexisse putandus est Caecilius. Et in exemplis, quae nobis servata sunt apud Tiberium et Alexandrum, solum prius

μενοι εἰσάγωμεν καθ' ὑπόθεσιν fiant, sed etiam quae futura *οἶον τί ἂν ἐγένετο καὶ τί ἂν* sint aut futura fuerint imaginamur.

Non recte igitur Morawski p. 56 et 62 statuit in sententiarum figuris tractandis nihil Caecilio debere Quintilianum. Nisi quod h. l. fortasse non ipsum Caecilium evoluit, sed apud Celsum quem nominat Caeciliana invenit.

1) *τά γε μὴν πολύπρωτα λεγόμενα καθροισμοὶ καὶ μεταβολαὶ καὶ κλίμακες κτλ.* — *καθροισμοὶ* P, x addidi; nam diversae illae figurae sunt omnes itaque singillatim notatae alio ordine in margine codicis. Ne longus sim, locos idoneos indicabo, quibus simul Caecilium haec tractasse perspicietur. Sp. III, 17, 13. 34, 23 sqq. 76, 30. 72, 6. Quint. IX, 3, 37 sq. 55 cf. Morawski p. 52 sqq.

2) p. 33, 24 et similia exempla leguntur apud Tiberium p. 80, 24.

3) Etiam exemplum ignoti auctoris, quo uno prior usus illustratur, aliam ob causam Caecilio adscribetur p. 19.

illud genus conspicitur¹⁾). In reliquo de figuris tractatu nihil adnotandum est, nisi quod duo exempla a Caecilio recepissee videtur, unum ad personarum mutationem pertinens, alterum ad periphrasin²⁾).

Transeo ad exemplum e genesi sumptum³⁾, quod multi e Caecilii libro repetivere. Nam suspicionem de interpolatione huius loci ne Spengelii⁴⁾ quidem patrociniū tutari potest. Neque enim sententiarum ordo turbatur, cum claudantur hoc exemplo exempla de diis rebusque divinis prolata, et ipsa testatio minime accurata Christianum vel Iudaeum auctorem respuit. Accedit quod singula fere verba plane ex more nostri scriptoris scripta sunt. Caecilium vero Iudaicae fuisse originis Suidae testimonio credendum est⁵⁾. Ex eius igitur libro commode trans-

1) p. 34, 9. 80, 29, ubi legendum cum Meinekio in Eupolidis versu: ποθοῦμεν ἤ.

2) cf. π. Ὡ. p. 46, 2 cum Sp. III, 33, 28. 80, 31. et π. Ὡ. 47, 11 cum Sp. 76, 10. — Quae de periphrasi attulit Tiberius p. 76. 3, optime indicant cantum Caecilii ingenium: ταῖς δὲ περιφράσεσι σπανίως χρῶνται οἱ πολιτικοί, πλεονάζει δὲ ἐν αὐταῖς ὁ Θουκυδίδης καὶ ὁ Πλάτων καὶ οἱ ποιηταί.

3) p. 22, 4, qui locus a vitiosa interpunctione vindicandus est: ταύτη καὶ ὁ τῶν Ἰουδαίων θεσμοθέτης οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ, ἐπειδὴ τὴν τοῦ θεοῦ δύναμιν κατὰ τὴν ἀξίαν ἐχώρησε κατέφηνεν εὐθὺς ἐν τῇ εἰσβολῇ γράψας τῶν νόμων· εἶπεν ὁ θεός·, φησὶ· τί· γενέσθω φῶς, καὶ ἐγένετο· γενέσθω γῆ, καὶ ἐγένετο·. Nam qui post θεσμοθέτης et post κατέφηνεν interpungebant, — ut taceam de vitioso participio aoristi γράψας — etiam multò magis offendeabantur honorifica Mosis appellatione. Meam vero si sequeris interpunctionem, epitheton illud οὐχ ὁ τυχὼν ἀνὴρ non in universum, sed ob hanc ipsam dei praedicationem ei adtribuitur. — φησιν abundat, ut p. 38, 2 cf. Heindorf. ad Plat. Charm. 164 E. τί ad εἶπεν referendum est.

4) Specimen emendationum in Tacitum. München, 1852. p. 7.

5) — καὶ ἀπὸ δούλων, ὥς τινες ἱστορήκασιν, καὶ πρότερον μὲν καλούμενος Ἀρχάγυθος, τὴν δὲ δόξαν Ἰουδαῖος. Certe nullam video causam, cur commutatum eum esse putemus cum Caecilio Nigro Ciceronis in accusando Verre aemulo. Nam hic quoque non quidem aperte Iudaicam professus est fidem, sed ἐνοχος fuit τῷ Ἰουδαϊσμῷ (Plut.

ferre potuit exemplum hic scriptor, cui vitium quoque verborum male relatorum imputandum erit. Certe notitia ista et usus rerum Iudaicarum Caecilii tempore nihil habet quod mireris¹⁾.

Supra iam dixi ea imprimis quae leviter perstringuntur, apud Caecilium fusius fuisse explicata. Quod in ea exempla cadere puto, quibus tamquam nota debeant esse omnibus, ne auctoris quidem nomen additum est. Non quidem ea dico, quorum auctor ipsis verbis aperte declaratur (ut p. 39, 5. 40, 11), neque Homeri nomen omisum (15, 13. 44, 20. 45, 6. 12) ullo modo offendit. Sed bis *ῥησιν* legitur (35, 17. 44, 3), ubi Demosthenes intellegendus est, semel Herodoteo exemplo (44, 3) nullum additum est verbum. Accedunt duo loci (43, 3. 17), quorum auctorem investigare omnino nequimus. Haec omnia per Caecilium nota fuisse lectoribus conicio. Atque idem factum videtur p. 59, 23²⁾, ubi locus orationis de Halonneso inscriptae cursim vituperatur. Hanc vero orationem pro spuria habuisse eundemque locum cuius prava et nimia hyperbole a nostro scriptore damnatur, graviter reprehendisse Caecilium ex Libanii verbis probabiliter coniectum est³⁾.

Aliter p. 62, 21 usus est scriptor Caeciliano exemplo. Nam quae supra disputavi qui probaverit, ex verbis infra descriptis⁴⁾ effici concedet Caecilium sententiae sublimitatem laudasse in loco Demosthenis⁵⁾. Quod non quidem improbat

Cic. cap. 7). Cumque ex Sicilia oriundus dicatur uterque (Cic. div. in Caec. 39), eiusdem familiae fuisse videntur.

1) cf. Freudenthal, Hellenistische Studien, Heft 1 u. 2. Breslau 1875. p. 177 sqq.

2) *στοι καὶ αἱ τοιαῦται· »εἰ μὴ τὸν ἐγκέφαλον ἐν ταῖς πτέρυγαις καταπεπατημένον φορεῖτε». διόπερ εἰδέναι χρὴ τὸ μέχρι τοῦ παροριστέον ἔχαστον.*

3) cf. Bueckhardtium l. s. p. 34 sq.

4) *ὑψηλὸν γέ που δοκεῖ* (sic Reiske, *γε τοῦ δοκεῖν* P) *νόημα καὶ ἔστι τῷ ὄντι θαυμάσιον ἀλλ' αὐτῆς τῆς διανοίας οὐκ ἔλαττον τῇ ἀρμονίᾳ πεφώνηται.*

5) Idem Hermogenes fecit (II 305 sq.), quem secutus est Anonymus de figuris (III 145). *εἰκασίας* exemplum est apud Demetrium §. 273.

adversarius, sed ipse compositionis potius vim laudibus effert et explicatione demonstrat.

Iam inter eos artium scriptores quorum *αὐξήσεως* definitio¹⁾ p. 29, 4 confutatur, Caecilium quoque referendum esse per se est probabile. Accedit quod eadem definitio legitur in arte Anonymi Segueriani²⁾, cuius primarius auctor fuit Alexander Numenius. Hunc enim in tractatu de figuris usum esse Caecilio certum est. Atque etiam in arte sua Caecilii exemplum eum secutum esse, quod ex Quintiliani comparatione efficere studuit Morawski (p. 37 sqq.), nostro loco comprobatur.

Transeo ad locum p. 32, 14: *ῥγκον καὶ αἱ φαντασίαι παρασκευαστικώταται· οὕτω γοῦν εἰδωλοποιῖας αὐτὰς ἔνιοι λέγουσι*. Atque Wyttenbachius οὕτως „elegantè abundare“ putavit³⁾, ut sit sensus: *φαντασίαι* quas nonnulli *εἰδωλοποιῖας* vocant. Sed neglexit vim vocis *γοῦν*, qua efficitur ut οὕτω necessario ad *φαντασίαι* referatur. Alii igitur *αὐτὰς* deleri vel *τὰς* ante *εἰδωλοποιῖας* addi iusserunt. Quo facto vocem *φαντασία* usurpasse pro *εἰδωλοποιῖα* dicuntur ἔνιοι. At sequitur exposita significatione vocis *φαντασία* in vita communi (κοινῶς) obtinente: *ἤδη δ' ἐπὶ τούτων κεκράτηκε τὸννομα ὅταν ἂ λέγεις κτλ.* Quod vero ἔνιοι faciunt, idem *κεκρατηκέναι* dici nequit. Apparet sententiam, quam Wyttenbachius posuit, unice veram esse. Haec vero solis verbis *εἰδωλοποιῖας αὐτὰς ἔνιοι λέγουσι* inest, quibuscum οὕτω γοῦν coniungi nequeunt. Aut igitur haec verba corrupta sunt, aut quod verius puto, post γοῦν versus intercudit hoc fere sensu:

1) λόγος μέγεθος περιτιθεῖς τοῖς ὑποκειμένοις.

2) λόγος μείζον ποιῶν φαίνεσθαι τὸ πρᾶγμα. I, 457, 5.

3) cf. Bibl. Crit. I pars 3 p. 47. quod repetit Schaefer Melet. Crit. p. 81. Sed dubito num umquam, si participia excipias (cf. Schaefer. p. 14), verbis dicendi abundanter additum sit οὕτως. Nam etiam in Wyttenbachii exemplis hac voce aperte ad antecedentia respicitur, ut apud Plutarchum (II 480 F): . . . ἅς ὁμοῦ δι' εὐνοίαν ἀεὶ καὶ φιλαδελφίαν οὐσας, οὕτως ὠνόμαζον Μούσας. et apud Aristidem (I 239) εἰκεν (ἢ πόλις) εἶναι τῶν θεῶν ἱερά, ὥσπερ ἦν καλοῦσιν οὕτως ἀγοράν. cf. Hesychium θεῶν ἀγορά· τόπος Ἀθήνησιν.

οὕτω γοῦν ἔγω φημι καίτοιγ' εἰδώς ὅτι εἰδωλοποιῖας αὐτὰς ἐνοι λέγονται. εἰδωλοποιῖαν igitur illi alteri termino praetulisse Caecilium crediderim, quamvis testimonium aliunde non suppetat. Nostro certe scriptori non placuit illud vocabulum nisi de hominibus ab inferis excitatis adhibitum (cf. p. 35, 1), quocum consentiunt progymnasmatum scriptores (II 15, 14. 44, 28); sed alterius usus non desunt vestigia (cf. III 108, 21. 241, 10).

Iam agmen claudat locus p. 32, 10¹⁾, quem vitiosum iudicavit Wilamowitz²⁾. Atque recte quidem dixit timere illum, de quo loquitur scriptor, „ne quid proferat saeculo suo parum conveniens.“ Sed hoc, quod solum respondet sequentibus, ipsis verbis traditis inesse censeo. Non enim necessario τοῦ ἰδίου βίου καὶ χρόνου ὑπερήμερον id dicitur „quod aetatem sibi concessam transgressum est“. Nam ut plerumque de eo adhibetur ὑπερήμερον, quod suum agendi tempus praetermisit, ita etiam id esse potest, cuius tempus incipit alius tempore praeterlapso. Conferas velim similem Luciani locum (Hermot. cap. 67) ὑπερεξέπιπτες ἀπομνησκύνων τὸ πρᾶγμα ἐξ γενεᾶς ἄλλας, ὥς ὑπερήμερον γίνεσθαι πᾶληθές τοιῷ ἐκάστου βίου : τὸ ἀληθές quod quaeritur a philosophis maius est, quam quod capiat unius vita, ita ut posteris demum eius copia contingere possit. Sic me iudice nostro quoque loco quod neglecto sui temporis usu posteritatis vicem quasi anticipat, id est, quod vitandum videtur homini illi cauto timidoque. Quae anxietas tam acerbe exagitata est, ut certum scriptorem respici persuasum mihi sit. Cum igitur Caecilii ingenio supra descripto optime illud ipsum conveniat, modestam illius sententiolam, qua suae se aetatis utilitatem unice spectare professus sit, maligne explodi hoc loco conicio. Non igitur cum Wilamowitzio de aliquo „Asiani generis vel certe κοινῆς defensor“ cogitabis. Nam de Asiano genere scriptori nostro plane

1) εἰ δέ τις αὐτόθεν φοβοῖτο, μὴ τοῦ ἰδίου βίου καὶ χρόνου φθέγγαιτό τι ὑπερήμερον, ἀνάγκη καὶ τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τοῦτου ψυχῆς ἀτελῇ καὶ τυφλᾷ ὥσπερ ἀμβλοῦσθαι πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὁλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον.

2) l. s. p. 340. Coniecit ille ὑπερηρμένον pro ὑπερήμερον.

convenit cum Caecilio¹⁾; negavit vero primas deberi plano illi politoque generi dicendi, quod in Lysia admirabantur vereque Atticum putabant.

II. De aetate scriptoris *περὶ ὕψους* incerti.

Mirum sane est ne hodie quidem extirpatam esse fulem illam opinionem de Longino libri *περὶ ὕψους* auctore²⁾. Cum enim neque librorum auctoritate defendatur et ipsius libri indole plane excludatur, nihil huic viro favet nisi priorum temporum consuetudo. Nam inscriptio illa *Λογγίνου ἢ Λογγίνου*³⁾ ab eo solo profecta esse potest, qui nihil noverat de auctore, sed ne sine nomine iaceret liber, inter duos eligendi fecit potestatem, quos summa laude in his litteris floruisse⁴⁾ et similia tractasse⁵⁾ sciebat. Neque, opinor, ad rem

1) cf. praeter cap. III p. 16, 6 et 35, 8.

2) Ut exemplo utar, qui novissime dedita opera de hac quaestione egit, Iohannes Canna in praefatione versionis Italiae (Florentiae 1871) Longini nomen retinendum putat, donec certius testimonium ex vetustiore libro prolatum sit (p. 40 sq.). Quod vero Spengelium quoque et Iahnium de Longino dubitare dicit (p. 63), hoc verum non est. Nam de Longino reiciendo convenit inter eos (cf. praef. editionum), dubitant de vero auctore. Atque hanc ipsam dubitationem vulgo ferre nequeunt, quae antiquitus multis libris causa exstitit eumentitae inscriptionis.

3) Aureum illud ἢ solo in indice codicis P servatum est, quo factum, ut tam diu lateret. Nam in ipsa fronte libelli non apparet nisi in cod. vat. 285 (a apud Iahnium audit), quo usus est Amati. Sed in eo quoque alio atramento postea interposita est particula, quod vidit H. de Rohden, cuius officiosae amicitiae omnia debeo quae de illo codice comperi.

4) cf. Cramer anecd. Oxon. III 159, 4, quem locum indicavit Usener in mus. rhen. vol. XXVIII p. 412.

5) cf. Wilamowitz. in Hermae vol. X p. 334.

facit, quod Ioannes Siceliota (VI 211 W.) genesis locum in capite IX tractatum apud Longinum quoque reperiri testatur, praesertim cum codex antiquissimus nostri libelli tribus fere saeculis sit vetustior¹⁾. Nam quod locum Aeschyleum in capite III explicatum idem adscribit Longino (VI 225), id ex XXI° vol. τῶν φιλολόγων repetit. At exstiterunt qui partem huius operis fuisse librum π. ὅ. hariolarentur. Hoc refugium erat ultimum eorum, qui mordicus tenebant sententiam consuetudine inveteratam. Neque inter eos fuit Ruhnkenius, quem Buchenau huius suspicionis auctorem falso nominavit²⁾ aliique eum secuti³⁾. Illis enim temporibus necesse nondum fuit pugnare pro Longino⁴⁾. Ipse vero liber Longinum auctorem ita totus aversatur, ut pudeat detecta demum ab Amatio inscriptione verum esse repertum. Quin egregium illud Ruhnkenii inventum, quo Longini artem rhetoricam ab Apsinis arte segregavit, aliquatenus eo obscuratur, quod Longini, hoc est scriptoris π. ὅ., scribendi genus se in illo fragmento deprehendisse professus est⁵⁾. Neque dubito, quin eam ipsam ob causam edendi illius fragmenti consilium abiecerit, quod, cum postea libro

1) Abusi sunt Ioannis testimonio Bakius (Apsinis et Longini rhetorica, prol. p. L) atque etiam magis Eggers (histoire de la critique chez les Grecs p. 581 sqq.).

2) De scriptore libri π. ὅ. p. 25, ubi ipsa Ruhnkenii verba (ex §. X dissertationis de vita et scriptis Longini) transcripta sunt, quibus nihil inest, quo illa sententia indicetur. Sola τὰ περὶ Μενεφῶντος (p. 17, 19) partem ille τῶν φιλολόγων esse voluit.

3) cf. Winklerum in diss. de libello π. ὅ. a. 1870 Halis edita p. 15, qui nihil profecit in quaestione de tempore solvenda, sed cogitavit de Neronis temporibus p. 34.

4) Primus, quod sciam, in illam sententiam abiit censor editionis Weiskianae (Cl. Sm. in annal. litt. Ien. 1810 No. 70).

5) cf. eius verba apud Bakium l. s. p. XIII: »J'y reconnus non seulement la marche de Longin. mais plusieurs expressions qui lui sont particulières.« Tum demum de loco agit illius artis sub Longini nomine laudato in scholiis Hermogenis.

de sublimitate assiduam impendisset operam¹⁾, toto eum caelo ab illa arida doctrina abesse cognovit.

Postquam igitur Amatii inventum in editione Weiskiana anno h. s. IX publici factum est iuris, spuriae originis undique apparebant indicia. Atque multi cum a spe Longini tuendi essent depulsi, alterum nomen amplexi omnes undique Dionysios convocabant, inter quos optio daretur²⁾. Quin Vancherus confidenter edidit *Πλουτάρχου τοῦ περὶ χαρακτήρων βιβλίου σύνταγμα τὸ περὶ ὕψους*³⁾. Melius de re meriti sunt, qui misso auctoris investigandi studio ipsam aetatem accuratius definire studebant⁴⁾. Sed ne acta agam, quae illi et ad veterem opinionem pervertendam et ad verius iudicium stabiliendum attulere, non repetam⁵⁾. Nam primo p. C. n. saeculo ita eorum opera vin-

1) Postquam enim anno 1765 illa de arte Longini protulit Ruhnkenius, anno 1776 demum dissertationem edidit de Longino et biennio post in editione Toupiana emendationes in Longinum. Etiam amici Ruhnkenii diffidebant eius coniecturae (cf. apud Bakium p. XXX: «il nous semble que nous n'y retrouvons pas l'auteur du traité du Sublime») et ipse Valckenarius plane dissentiebat (p. XXXIV sqq.: «haec sane miror ab hoc ingenio profecta», alia similia).

2) Amati proposuit Dionysium Halicarnassensem p. 213 sqq., ipse Weiskius Dionysium Atticum «ut minus notum scriptorem» p. 218, Eggerus commendabat Aelium Dionysium in ed. Paris. 1837 p. LVI.

3) In libro études critiques sur le traité du Sublime et sur les écrits de Longin. 1854.

4) Roeper in philologi vol. I. p. 630 et imprimis Buchenau in dissertatione saepius iam laudata, qui falsus quidem est in ipso tempore terminando, sed undique conquisitis argumentis praeter ceteros de hac quaestione optime meruit.

5) Unum addere mihi liceat, quod unum sufficit ad profligandam Longini auctoritatem. p. 67, 19 philosophi alicuius sermo his verbis inducitur: ὅπερ ἐξήγησέ τις τῶν φιλοσόφων διασαφῆσαι πρὸς ἐμὲ ἔναγχος (διασαφῆσαι ex versu antecedente transposui), unde clare apparere puto qui hoc scripserit ipsum non fuisse philosophum. Quamvis autem Plotini iudicio fuerit φιλόλογος μὲν ὁ Λογγῖνος, φιλόσοφος δὲ οὐδαμῶς (cf. Porphyrium in vita Plotini cap. 14), tamen

dicatus est liber, ut contra dici nequeat. Ita potius aliqua ex parte rem promovere me posse spero, si refutatis quae non recte videantur adhibuisse priores, ea accuratius exponam, quibus certam primi saeculi partem iudicari putem. Scio equidem multa sola verisimilitudine probari. Sed cum haec omnia unam aetatem maxime commendent, coniuncta verisimilitudinibus speciem paene excedunt, neque credibile est felici aliquo invento — Terentiani, ut hoc exemplo utar, ad quem data est epistula, memoria e titulis instaurata — non eandem hanc aetatem adsignatum iri libello.

Atque operam perdere eos qui, ut tempus libelli definiant, colossum illum qui fuerit decernere studeant, cum a Caecilii libro repetita sit eius mentio, ex supra dictis elucet (p. 12). Quod idem cadere in locum genesis vidimus (p. 18). Neque Pythiae commemoratione (p. 31, 1) iuvamur¹⁾. Quid enim refert ad comparationem instituendam inter divinum afflatum quo instigabatur sacerdos, et motum animorum a magni ingenii admiratione profectum, utrum eo ipso tempore omni honore floerit sancta oraculorum sedes necne?

De pumilionibus vero p. 68, 16 commemoratis multa et idonea conguessit Buchenau (p. 47 sqq.), quibus apparet eorum usum primis coeptum imperatorum temporibus sub finem demum primi saeculi maiora cepisse incrementa. Cum igitur verba quae adduntur *εἰ γε τοῦτο πιστὸν ἀκούω* recte ita intellegantur, ut in ipsis initiis tum fuerit illius moris crudelitas et lascivia, non quidem Buchenavii opinio de aetate Vespasiani illo loco sustinetur, sed ad multo priorem primi saeculi partem remittitur.

ipse philosophus sibi quam maxime videbatur, cuius rei testimonia habes apud Ruhnkenium in dissert. §. VIII. Attamen non recte Wilamowitz statuissse videtur (l. s. p. 334) neque philosophum fuisse scriptorem π. 5. neque grammaticum neque rhetorem, sed πολιτικόν. Nam quominus πολιτικόν eum dicamus, vetamur verbis ad amicum in rebus publicis versantem datis: *εἰ τι δὴ δοκοῦμεν ἀνδράσι πολιτικοῖς τεθωρηκέναι χρήσιμον* (p. 10, 2). Apertissime denique rhetor est Dionysiorum et Caeciliorum ritu.

1) Eo loco male usus est Buchenau p. 53.

Atque extremum caput, in quo illa de pumilionibus leguntur, multis nominibus facit ad litem de tempore solvendam. Inducitur enim philosophus temporum depravationem graviter deplorans : simul cum libertate defecisse magna ingenia, suos enim aequales inde ab incunabulis servituti aduetos omnem exuisse libertatis ardorem et quasi vinculis contractos teneri¹⁾. Atque Gai demum imperatoris aetate ita inveterasse novam rei publicae formam, apte ut increpari posset diuturna servitus, viri docti indicabant²⁾. Sed etiam in priora tempora idem cadere mihi quidem persuasum est. Nam cum rerum potiretur Tiberius, quotus quisque reliquus fuit, ut cum Tacito loquar, qui rem publicam vidisset? Quodsi a bello Actiaco initium cepisse facimus δουλείαν illam δικαίαν, soli fere sexagenarii libertatis memoriam retinuerunt. Sed iam plus decem annis antea in unius arbitrio omnia erant posita³⁾. Non igitur illa servitutis deploratio, qua utitur philosophus, obstat, quominus inde a Tiberii principatu scribi potuisse libellum statuamus. Sed ne tota quidem extremi capitis disputatione, quae est de causis artium defectus, in brevius coartari mihi videntur temporum spatia. Nam quod Buchenavio tanta videbatur inter nostrum libellum Tacitique dialogum rerum verborumque similitudo, unum ut utrique tempus vindicandum esse proclamaret, quod idem Vespasiani contra philosophos edicto motus etiam uno biennio tempus circumscribere ausus est, equidem quae similia sunt⁴⁾ rerum similitudine ita explicari censeo, ut alterum alte-

1) cf. p. 67, 19—68, 21 et imprimis ἡ πιστευτέον ἐκείνῳ τῷ θρουλμένῳ, ὡς ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθῇ τιθηνός, ἣ μόνῃ σχεδὸν καὶ συνήχμασαν οἱ περὶ λόγους δεινοὶ καὶ συναπέθανον; . . . οἱ δὲ νῦν λοίκαμεν παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας δικαίας κτλ.

2) cf. Bernaysium in actis minor. Acad. Berol. 1876 p. 60.

3) cf. Tac. dial. 17 statue sex et quinquaginta annos, quibus mox divus Augustus rem publicam rexit.

4) Unum afferam exemplum. p. 68, 22 ῥᾶδιον καὶ ἴδιον ἀνθρώπου τὸ καταμείβεσθαι τὰ αἰὲ παρόντα: dial. 18 vitio malignitatis humanae vetera semper in laude, praesentia in fastidio esse.

rius librum ante oculos habuisse probari nequeat. Tales vero disputationes primo saeculo omnium ore decantabantur. Itaque philosophus libelli nostri *ἐκείνῳ τῷ ὑπολοίμῳ* se repetere diserte profitetur. Nam illi maxime aetati hoc proprium erat, ut cum conscientia depravationis artium tenerentur omnes undique corruptionis conquirerent causas. Hoc cottidiano sermone, hoc litteris agitabant. Neque deerant qui diversam quoque partem susciperent, ut ex Taciti dialogo videre licet¹⁾. Plurimi vero aut mutatae rei publicae formae aut corruptis moribus labem illam imputabant. Itaque sunt qui proprios libros huic quaestioni dedicaverint, ut Quintilianus, qui egit de causis corruptae eloquentiae. Plinii deinde uno ore queruntur omnes a maximo bono liberales dictas artes in contrarium cecidisse et servitute sola profici coeptum²⁾. Optime vero Petronius quam pervulgatus fuerit iste sermo, nos docet³⁾. Mitto philosophum Senecam in ep. 114 causas vitiosae orationis suo more exquirentem. Iam pater senex temporum lassitudinem acerbissime castigavit imprimis in praef. contr. I inde a § 6 : post Ciceronem cottidie ingenia decrevisse sive luxu temporum sive sublato eloquentiae praemio sive perpetua fati lege, qua ad summum perducta rursus ad infimum relaberentur⁴⁾.

1) Quin ipse Tacitus interdum tristitia excussa ad laetiores spem erigitur. ut ann. III 55: nisi forte . . . nostra quoque aetas multa laudis et artium imitanda posteris tulit.

2) hist. nat. XIV 1 epist. VIII 14.

3) Statim initio excerptorum Encolpius vehementissime invehitur in declamatorum insaniam, qua imprimis enervata sit oratio, neque alium exitum fecisse poetarum pictorumve artem. Ad quae Agamemnon rhetor ita respondet, ut laxatam veteris disciplinae severitatem culpam istam sustinere dicat. Sed plus etiam ad rem facit Eumolpus poeta, qui in pinacotheca deambulans in eum sponte incidit sermonem, ut causas excutiat praesentis desidia: avaritia periisse pulcherrimas artes, cum omnibus formosior videretur massa auri quam primae laudis tabula (cap. 88).

4) Sine dubio talia etiam scholarum declamatoribus in deliciis erant, cf. ex multis Sen. p. 151, 9 K. — Conferendus praeterea est

Quin etiam sub ipso Tiberii regno tales disquisitiones iam usu erant receptae. Velleius enim sub finem primi libri quamvis in praecipiti festinatione supervacua se amplecti confiteatur, tamen „nequit sibi temperare quin rem saepe agitatam animo signet stilo“. Atque ut par est in aevi illius laudatore, non a mutatione temporum primarias ille repetivit causas intercepti artium floris, sed a rerum natura, quam Seneca tertio posuit loco. Tacitus denique iam primis Tiberii annis Hortensium clari oratoris nepotem ita facit disserentem, ut varietate temporum gentile domus suae bonum praecclusum sibi esse dicat ¹⁾. Non dubito, quin similia multa converri possint ; sed satis habeo, si concedatur inde a Tiberio regnante componi potuisse extremi capitis disputationem.

At ex altera parte idem ille philosophi sermo et imprimis verba ex contrario posita τῇ δημοκρατίᾳ συνυπέθαρ'ον οἱ περὶ λόγους δεινοί — οἱ δὲ νῦν εἰκόκαμεν παιδομαθεῖς εἶναι δουλείας mihi quidem suadere videntur, ne nimis longe ultra eorum hominum aetatem progrediamur, qui primi vivebant expertes libertatis.

Sed omnes fere inde ab Amatio non recte usi sunt verbis p. 68, 24. Cum enim scriptor philosophi querimoniis ita respondeat, ut neget τὴν τῆς οἰκουμένης εἰρήνην in causa fuisse ingeniorum defectus ²⁾, anxie illi tempus aliquod circumspeciebant, quo profunda per totum imperium Romanum obtinisset pax et otium. Sed bella externa et in finibus imperii gesta non

locus (contr. X praef. 5 sqq.), quo nova poena libros combustos et de studiis sumptum supplicium graviter conqueritur Seneca: „Di melius, quod eo saeculo ista ingeniorum supplicia coeperunt quo ingenia desierant“. Ceterum omnis hic locus ab iis qui iudicia de Tiberii imperio ante Tacitum lata collegerunt, praetermissus est.

1) ann. II 37, quocum cf. dial. 38 mediis Augusti temporibus . . . longa temporum quies et continuum populi otium . . . ipsam quoque eloquentiam sicut omnia pacaverat.

2) Certa enim est Spengelii emendatio: ὅρα δέ, μή ποτε οὐχ ἡ τῆς οἰκουμένης εἰρήνη διαφθείρει τὰς μεγάλας φρίσεις.

faciunt ad ingenia exacuenda neque de his dixerat philosophus; dixerat de turbis civilibus. ἡ πρὸς ἀλλήλους ἔρις καὶ ἡ περὶ τὰ πρωτεύοντα φιλοτιμία illa erant, quae ingenia alerent et incitarent. Haec postquam ad unum omnia relata sunt, evanuerunt, hunc quietum civitatis statum scriptor τὴν τῆς οἰκουμένης εἰρήνην appellat¹⁾).

Transeo ad auctores percensendos qui in libello nominati sunt. Qua in re id primo obtutu animadvertitur eos ad unum omnes superiores esse aetate Caecilii. Nam Ammonium (p. 31, 11) Aristarcheum esse dudum intellectum est²⁾. Atque quod ad eius librum ut vulgo notum remittuntur lectores, id quoque ab inferioribus temporibus nos revocat³⁾. Accedit locus de Gorgia p. 12, 19 vituperato. Nam ei contra usum nostri scriptoris patriae urbis nomen additum est: ὁ Λεοντῖνος Γοργίας. Cum igitur per se notissimus esset ille rhetor, ea causa hanc exceptionem admisisse scriptor videtur, ut Leontinum ab alio eiusdem nominis auctore discerneret. Et fuit alius re vera Gorgias rhetor temporibus Ciceronis cuius filium docuit⁴⁾. Huius vero Gorgiae memoria Quintiliani aetate iam paene erat oblitterata⁵⁾, ut etiam haec multo priorem commendent aetatem, quam quae placuit Buchenavio.

Ex altera parte non quidem offendit Theodori nomen nude positum p. 13, 19⁶⁾, cum Gadareum rhetorem dici nobilissimi sectae auctorem certum sit⁷⁾. Gravioris momenti hoc est quod omnium qui Augusti aetate floruerunt rhetorum, si Caecilium exceperis, unus Theodorus est nominatus. Accedit quod huius sententiam non solum recipit scriptor, sed etiam ita laudat, ut

1) Similia videas apud Tacitum dial. cap. 36 in.

2) cf. Roeper, in philol. vol. I p. 630.

3) cf. Buchen. p. 53.

4) Cic. ep. XVI 21, 6.

5) cf. IX 2, 102 Rutilius Gorgian secutus non illum Leontinum
sed alium sui temporis.

6) τοῦτω παρίκειται τρίτον τι καλῆς εἶδος λέξις
ὅπερ ὁ Θεόδωρος παρένθυρσον ἐκάλει.

7) cf. Buchen. p. 31.

Theodorus in eodem
 m. 30
 Theodorus in eodem

ipsius Theodori eum fuisse auditorem rectissime conclusisse
 mihi videatur Buchenau (p. 33). Quod si statuis, facillime ex-
 plicatur illud imperfectum *ἐκάλει*, quo indicat scriptor saepius
 uti in scholis suis termino *παρένδυσον* Theodorum se meminisse.
 Qua in re id quoque observandum videtur in ipso illo vocabulo
παρένδυσον, quo affectus intempestive adhibiti notantur, idem
 studium apparere, quo ductus scriptor ad significantiam augen-
 dam cumulare praepositiones solitus sit. Neque sine causa sin-
 gularem hunc praepositionum usum, cui ipse imprimis indulgebat,
 in Homero summis prosecutus est laudibus ¹⁾. Atque in libro
 nostro non solum praepositionum in compositis cumularum
 mira est frequentia ²⁾, sed etiam aliis compositionibus indul-
 get ³⁾. Quod etsi in universum inferioris aetatis scriptoribus
 magis placuit, tamen maxime apud Aegyptios Syriacosve scrip-
 tores deprehenditur ⁴⁾. Quae quidem res accuratiore indiget
 disquisitione, sed iam nunc probabilitate quadam ad id genus
 scriptorum deferimur. Atque ipse Theodorus ex Syria fuit oriun-

1) τὰς προθέσεις ἀσυνθέτους οὖσας συναναγκάσας παρὰ φύσιν
 καὶ εἰς ἀλλήλας συμβιασάμενος ὑπὲρ θανάτου· τῇ μὲν συνεμπλίνοντι
 πᾶθει τὸ ἔπος ὁμοίως ἐβασάνισεν κτλ. Quam rem eo magis cordi
 fuisse scriptori apertum est, quo avidius occasionem illius artificii
 laudandi arripuit. Digressus enim est a re proposita hac disputatione,
 qua absoluta verbis οὐκ ἄλλως ad antecedentia revertitur. — παρὰ
 φύσιν vero id dicitur, quod fit insolito more et a cottidiano usu
 alieno, cf. figurarum definitionem Caecil. p. 14 adn. 2, alia. Quod
 non intellegens auctor anonymus (Knox vocatur apud Iahnium) in libro
 verboso et inutili (remarks on the supposed Dionysius Longinus p. 35)
 tam haec quam multa alia quasi ab interpolatore profecta deleri iussit.

2) Cuius generis solus adhibuisse videtur haec: ἀναγκή, ἀνθυ-
 παντάω, ἀντισυμμαχέω, ἀπακμή, ἀποκύλισμα, διαριστεύομαι, ἐκπάθεια,
 ἐξέρεσμα, ἐποικονομία, κατάρυθμος, προεμφανίζομαι, προσεκρίπτω,
 προσεπιθεάομαι, προσπεριορίζομαι.

3) Solum apud hunc scriptorem vidi ἀδρεπήβολος, βιολογέω,
 εὐπάλαιστρος, ποκοειδής, σνογορβέω, ὑψηλοποιός, ὑψηλοφανής.

4) cf. inter alia indicem Philoneum in Siegfriedii libro de Phi-
 lone Alex. anno 1875 edito, et Freudenthal, Hellen. Stud. p. 164.

der Schrift zu finden, an sich
nicht 31

du¹⁾. Quem aequè atque nostrum scriptorem abhorruisse ab Asiano dicendi genere pro certo scimus²⁾.

Iam vero videamus, ecquid novi ex hac disputatione redundet ad primariam quaestionem solvendam. Ac Buchenavius quidem Theodori discipulos circa Vespasiani maxime aetatem floruisse putavit (p. 33) temporum notis ille perversissime usus. Floruit enim Theodorus teste Hieronymo anno 33 a. C. n.³⁾. Quocum optime congruit praeceptorem eum fuisse Tiberii, qui natus est anno 41. Nam Tiberius non solum in secessu Rhodio auditor fuit Theodori⁴⁾, sed etiam puer eius disciplinam subierat⁵⁾. Accedit quod ex servis originem duxisse Theodorum testatur Suidas⁶⁾. Oportet igitur natum eum fuisse ante annum 60⁷⁾. Quod si concesseris, eius discipulos ultra Tiberii imperium floruisse non putabis. Atque hoc idem ex Quintiliani testimonio efficitur dicentis (III. 1, 18): »plura scripsit Theodorus, cuius auditorem Hermagoran sunt qui viderint«. Anno igitur 92 pauci supererant qui vidissent Theodori discipulos; quod ita accipiemus, ut L fere annos ex eorum obitu praeterlapsos tunc fuisse statuamus. Mortem igitur ignoti auctoris circa Gai regnum definire licet, librum vero ipsum temporibus Tiberianis probabiliter vindicari dico.

1) Eius discipulus praeter Tiberium et Hermagoran Vallius Syriacus nominatur (Sen. contr. II 1, 36).

2) Sen. suas. 3, 7: »Tiberius Theodoreus offendebar Nicetis ingenio«. Hic vero inter caldos declamatores numeratur §. 6.

3) Ad annum Abr. 1984: Nicetes et Hybreas et Theodorus et Plutio nobilissimi artis rhetoricae graeci praeceptores habentur. — Apollodorus Theodori aemulus et Augusti praeceptor floruit circa a. 64 cf. Hier. ad a. Abr. 1953. — Theodorus et Plutio apud Dionem Chrys. (p. 480 R.) inter eos habentur, quos quamvis νεωτέρους legendos commendat.

4) Quint. III, 1, 17. Suidas s. v. Θεόδωρος.

5) Suet. cap. 57.

6) ἀπὸ δούλων.

7) Non obstat quod apud Strabonem legitur (p. 759): Θεόδωρος ὁ καὶ ἡμᾶς ῥήτωρ.

Quam quidem sententiam non mediocriter adiuvari spero iis, quae in primo capite disputavi. Eam enim vidimus assiduitatem certaminis et acerbitem, ut aut vivo etiam tum Caecilio aut non multo post eius obitum scriptam esse hanc controversiam verisimile videatur. Et produxisse quidem Caecilium vitam in Tiberii regnum consentaneum est, etiamsi Suidae testimonia non omni careant suspicione. Nam quod dicit s. v. *Τιμαγένης*: ἐσοφίστηκεν . . . ἐπὶ τῷ Καίσαρι Ἀγούστῳ καὶ μετέπειτα ἄμα Καικιλίῳ ideo certum non est, quod Timagenem quidem, qui Romam venit captivus circa annum 55, post Augusti mortem vixisse credibile vix est. Neque rem decernit, quod coniungitur Caecilius cum Hermagora Theodoro¹⁾, quem sub Tiberio docuisse vidimus. Quod vero s. v. *Καικίλιος* profert Suidas: ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος καὶ ἕως Ἀδριανοῦ hoc vitiosissimum est²⁾. Sed constat Caecilium non paucis annis minorem fuisse Dionysio. Nam ab hoc in sola epistula ad Pompeium nominatur, quae iure inter novissima eius scripta refertur. Praeterea Caecilius cum vestigia amici secutus in multis eius sententias impugnaret corrigeretque, eo mortuo demum maxime floruisse videtur. Dionysius vero usque ad annum 8 a. C. n. in antiquitatibus componendis versabatur (cf. I. 7). Quamvis igitur quot annos postea vixerit, compertum non habeamus, tamen Caecilium etiam sub Tiberio floruisse summa probabilitate commendari videtur.

Restat ut moneam scriptorem ignotum iam ante huius

1) Suid. s. v. *Ἑρμαγόρας*: ἐπαίδευσε μετὰ Καικιλίου ἐπὶ Καίσαρος Ἀγούστου καὶ τελευτᾷ πρότερον τῆς ἡλικίας.

2) Hoc vitium, quod viri docti ex duorum Caeciliorum confusione repetebant, eo natum mihi videtur, quod primarius eius loci auctor scripsit Hadriano regnante. Fuit enim sine dubio Hermippus Berytius (ἐπὶ Ἀδριανοῦ τοῦ βασιλέως, Suid. s. v. *Ἑρμιππος*), qui scripsit περὶ τῶν διαπρεσβάντων ἐν παιδείᾳ δούλων (Suid. s. v. *Ἰστριος*). cf. Wachsmuth in symb. phil. Bonn. p. 143. Simili errore factum videtur, ut Theodori filius Hadriani aetate συγκλητικὸς fuisse diceretur, cf. Suid. s. v. *Θεόδωρος*.

libelli editionem similia nonnulla de sublimitate disputasse. Atque in medio relinquendum videtur, num contra haec ipsa Caecilius scripsisse putandus sit. Quod si ita erat, provocatus et lacesitus tam acerbe pugnavit adversarius. Videas quae repetuntur p. 17, 18¹⁾ ex libro *περὶ Ξενοφώντος*, ad quem procul dubio etiam p. 19, 1²⁾ respicitur. Graviora sunt quae de libris *περὶ συνθέσεως* scriptis³⁾ discimus p. 63, 18 sqq.⁴⁾. Id ipsum enim, de quo primo loco contentionem fuisse scriptori cum Caecilio vidimus, in illis libris demonstrare studuerat: posse aliquem natura a sublimitate alienum studio atque diligentia quam maxime induere sublimitatis speciem⁵⁾.

III. Addenda ad editionem Iahnianam.

Morbo diuturno quo Ottonis Iahnii extremi premebantur anni, non debilitatam esse eius diligentiam in libri *περὶ ὕψους* editione procuranda summo iure admiratus est Hauptius⁶⁾. At tamen dum apparatus criticum accuratius percenseo, huic aliqua ex parte debitam deesse perfectionem animadverti. Quod

1) *κράτιστον τὸ περὶ τὰς νοήσεις ἀδρεπήβολον, ὡς καὶ τοῖς περὶ Ξενοφώντος ὠρισάμεθα.*

2) *γέγραφαί που καὶ ἐτέρωθι τὸ τοιοῦτον ὕψος μεγαλοφροσύνης ἀπήχημα.*

3) p. 61, 15 libri duo *περὶ συνθέσεως* commemorantur.

4) *ὅτι πολλοὶ . . . οὐκ ὄντες ὑψηλοὶ φύσει μήποτε δὲ καὶ ἀμεγέθεις, ὁμως . . . διὰ μόνου τοῦ συνθεῖναι . . . ὄγκον καὶ διάστημα καὶ τὸ μὴ ταπεινοὶ δοκεῖν εἶναι περιεβάλοντο . . . ἱκανῶς ἡμῖν δεδύλωται.*

5) p. 43, 19 voce *ἐτέρωθι*, cum solum ad exemplum aliquod referatur, non alium librum, sed deperditum aliquem nostri libelli locum respici puto cf. p. 16 adn. 1.

6) cf. opusc. II 428.

damnum ex adversa valetudine praestantissimi viri natum quantum potui reficere conatus sum ¹⁾). Atque uti mihi licuit collationibus ab ipso Iahnio adhibitis, quae asservantur in bibliotheca seminarii reg. phil. Bonn. Partim etiam novis adiutus sum collationibus, quas incredibili diligentia et liberalitate meum in usum confecerant viri clarissimi M. Bonnet, C. Graux, H. de Rohden.

Ac primum dicendum est de cod. paris. 2036 (P), cuius collationem ab Iohanne Vahleno anno h. s. 61 confectam comparavi. Dubios locos denuo inspexit C. Graux. Atque primum non omnia ubique foliorum initia recte enotata inveni. Haec igitur corrigas: fol. 184^r p. 24, 10 ἀνακμή 189^v p. 36, 1 ἐπερβέβηκε 191^v p. 39, 4 σχημάτων 200^r p. 55, 12 συνδέσως].

Versuum distinctiones suo iure praetermisit Iahn, sed adnotavit nonnulla, quae cum illis omissis intellegi nequeant, non possunt non in errorem inducere lectorem. Manus enim recentior, quam Iahn littera p signavit, pluribus locis verba duobus versibus inclusa aliter distinxit, atque factum erat a manu prima. Cuius rei exemplum habes p. 28, 19, ubi adnotationem γινώσκειν P σ add. p miraberis. Scripserat P γινώσκειν; p σ in priore versu deletum posteriori addidit. Idem versa vice factum est p. 54, 3 ὥσπερ. Nonnumquam ipsa pr. m. inter scribendum hoc vitium correxisse videtur, ut p. 9, 11 ἐσχύομεν. Indicavi locos omnes edit. Iahn., qui similiter explanandi sunt. Quae praeterea in illis inveni vitia, ea tacite correxi. Atque a pr. m. mutata sunt 30, 4 33, 14 34, 20 43, 14 m. rec. emendavit: 28, 12 συντελεχέσμεν 33, 27 46, 16 52, 3 53, 8 κεκέρησμεν 56, 15 57, 15 ἐν᾿ ἄπυσιν 61, 2 64, 22 65, 18 67, 12 68, 7. 17.

Saepe quasi sunt accentus verbis compositis non recte additi, quod etiam 14, 17 factum est in voce ἰσοκράτους^{*}.

1) Nonnulla iam correxit H. de Rohden in commentationibus societatis phil. Bonn. 1873 p. 68 sqq.

Iam reliquas correcturas servato ordine paginarum subscribam. Iahnio auctore omisi accentus, spiritus, et mutum adscriptum vel omissum, γ ephelcyst., ubi nullius usus esse videntur; sed etiam haec enotavi, ubi ex editione falsa opinio de codicis scriptura nasci posset.

9, 2 φλωρεντιανῆ 12, 9 χειμάρον^ο 16 ὑπονοστεῖ, in
 marg.: ἀντὶ τοῦ χωρισθῆναι ^{γk}δυνήσεται σοι 13, 14 ἔξόλον, in
 marg.: ἀντὶ τοῦ διόλου 15 περιεργασίας 14, 14 παρέλαβεν.
 23 ἐρμοκράτη 15, 4 ποτὲ ἐνυπῶν 6 γ' οὖν (sic semper)
 17 τ' ἄλλα 16, 3 μέθει 8 ἐπίρρον^ο 17, 5 ἀν****τὸ P
 ἀνευ**τὸ p 16 γο*νιμώταται προὔποκειμένης (η corr. in ras.)
 22, 17 ἀνδρ*ίαν 22 ἐγχεσπάλος 27 γήρα* 24 in carn.
 Sapph. ἔμμενωνῆρο*σας ἀδῶρωνσαις γελᾶσι* ἐμᾶν
^σκαρδίᾳν στήθεσιν ἐπιτέᾳσεν βρόχεώς ἐκαθε 26, 11
 πάνθ' ὡς 27, 5 ναίουσαν (αι corr. in ras.) 8 ἦπον 16 δε-
 διότες 20 οἰκῶν (prius o in ras.) 28, 5 μόνονοῦκ corr.
 in μονονοῖκ 6 φέροντα 29, 12 πράγμασινδράων 30, 6
 ἀκρουτήν (ο corr. in ras.) 10 ἀρμόδιο*σ 13 πολι*τεία
 (prius ι in ras.) 34, 2 σερίον 15 ἄρη 18 ἀναλάττους
 in marg.: ποκοσιδές 35, 18 εἴτ' 38, 6 συμμαχεῖται (poster.
 α in ras.) 23 in marg.: πανγῶ 27 καύομενον 42, 2
 ταλιπρωρίωσ 6 προ*εισέβαλεν 43, 5 θύνων 7 in marg.:
 δοξοκοπῶ 20 αἰγυπ*οί 25 αἰχραν 44, 8 ἐνπαθοῦς
 14 (non 15) τὸ*ν 26 πλε'σε*αι 45, 9 μένον non in marg.
 sed in versu seq. 15 μητίσομαι 20 διὸ καὶ ἡ πρόχρησις
 21 ἦνίκα 25 εἰμι : εἰμῇ 46, 20 in marg.: περιφρασις
 47, 3 ἦν : ἦ 4 πανάτητήν (τῇ del.) 14 in marg. ἀβλεμές
 15 τὸν sup. vers. add. 48, 23 τὸδ* (τὸ in ras.) θρηκίης
 49, 1 τὸ* 51, 3 εἰκακὸν; ναι sup. scr. p. 52, 1 φασί
 6 μάγειον, ρεῖ sup. scr. p. πληρούμενο* 15 ἀπόχρη
 54, 19 ἀπολλώνιους, ι add. p 23 ἀρχιλόχον^ο 25 μεῖζον

55, 9 ὑπακρως, o sup. scr. p 56, 8 ὑγρὸς 11 ἐπιχαρης
 57, 17 post ἔκρινε inserendum τὸν ἀνθρωπον, ἀλλ' ὡς εἰς μεγάλην
 ἀνὰ πανήγυριν, εἰς 58, 15 ἐπί (i in ras.) 61, 3 ὁμοίως
 6 πανάκιά, ε add. p 15 αὔτη 62, 16 αἰεὶ 18 αὐτῇ
 64, 3 καλοῖκετ' 15 μι*κροποιον (prius ι in ras.) 17 διχό-
 ρειοι (ο et ι in ras.) ὀρχησι*κὸν (χ in ras.) 65, 11 ἀλλ' ὁ
 ἐκοπίασεν 13 ἄχαρι: ἀχαριστί κοπίασαι ἄχαρὶ ἔσσι: ἀχάριστον
 67, 9 alterum ἐν corr. ex ἐμ 10 περιθήματα 18 επιπρο-
 θῆναι 68, 5 ἐκαστότε 23 κατιμέμφεσθαι (deletas litteras
 ατιμέμφ restituit p) 69, 9 ἀληθέστερον (η corr. ex ι) 11
 βαίνουσι (β corr. ex μ) 18 ὕβρ*ν 19 π***νομίαν 70, 7
 ἄρα 15 ἦ: οἶ.

Vides multa eam solam ob causam descripta, ut vitia edi-
 tionis tollantur. Nonnulla vero etiam per se ipsa non inutilia
 esse spero. Nam iam in P animadvertes illud φλωρεντιανέ
 (p. 9, 2) puncto addito in suspicionem vocatum esse. Deinde
 procul dubio p. 14, 23 apud Timaeum Ἑρμοκράτη et p. 34, 15
 in loco Aeschyleo Ἄρη scribendum est. Porro p. 51, 3 κακὸν
 non in κακῶν, sed in κακοῦ mutandum est; nam hoc apud ipsum
 Platonem legitur, cuius verba referuntur. p. 61, 3 denique recte
 traditum est ὁμοίως; respicitur enim simile exemplum quod an-
 tecedat. Aliquot locos iam H. de Rohden l. s. tractavit, qui
 rectissime et p. 15, 4 scribi iussit ποιεῖ ἐαυτῶν. (p. 70) et p. 62,
 18 δ ἐν αὐτῇ περιλαμβάνεται coniecit (p. 74). Praeterea Wi-
 lamowitzii emendationem ἀλλ' ὁ p. 65, 11 comprobata vides.

Addendum est ad praefationem Iahnii (p. 6) signum Θ
 etiam p. 55, 8 adscriptum esse ad περὶ Ὑπερίδου notam in marg.
 scriptam, similiter ad περιαιγῶ p. 38, 23 et ad περὶ συνθέσεως
 ἔγραψε Διονύσιος p. 61, 15.

Secuntur cod. par. 2974 (c) et 2960 (d), quibus lacuna
 codicis P quae incipit p. 19, ex parte expletur. Eorum colla-
 tionem (p. 19—22) adhibui ab Aug. Reifferscheidio anno 1867
 conflectam. Mutanda in editione Iahn. haec sunt:

18, 18 ἐνόμισε c ὁ om. cd 21 μεγαλήτορον cd 22
 ἐνθουσιαστικῶς cd 19, 3 ἐν νεκία c ἐν νεκία τῇ νεκία d

9 ἐμβριθεῖς bis d 20, 1 ἐποιήσεν c 8 ἐβροήσουσιν (β in ras.) 9 καὶ om. ed 10 σάλπικεν d 13 ἔσχε ed ἔπειτα, m. 2. sup. scr. ὑπερθεῖν c 12 πολλοῖς d 13 τόπωσ d.

Scribendum igitur est p. 19, 3 ἐν τῇ νεκρίᾳ et p. 20, 1 ἐποιήθη (ἐποιήσθη d).

Fragmentum Tollianum — nam Tollius primus verba p. 11, 17 — 12, 4 (φύσις — θεωρίαν) edidit ex cod. vat.¹⁾ — nulla nunc librorum auctoritate niti putavit Iahn (cf. eius praef. p. 7). Nam nihil de eo adnotaverant quorum opera ille usus est. Neque enim Reifferscheidius, qui cod. par 985 (b), neque Aug. Wilmannsius qui cod. vat 285 (a) contulere, quidquam invenerunt praeter initium libelli pertinens usque ad p. 11, 15 ἀγαθῶν. Attamen^(a) revera esse illum cod. vat. adhibitum a Tollio ex Weiskiana editione videre licuit. Atque in par. b quoque idem fragmentum legi docuerunt Boivinus ad Boilavii versionem²⁾ et Eggerus in appendice libri „histoire de la critique“ p. 524. Sed facile fallebantur viri docti, quod in utroque libro inter initium libellisupra definitum et verba 11, 15—12, 4 (εὐτυχεῖν — θεωρίαν) intercedunt nullo interstitio facto Aristotelia probl. 879 a 27 — b 35. Rem ita sese habere testati sunt viri amplissimi quos supra memoravi. Atque addenda in apparatu Iahniano vel mutanda haec sunt:

In titulo libelli ἡ legitur inter Διονυσίου et Αἰγυπίου in indice cod. b (fol. 79 v), non legitur in fronte libelli (fol. 222 v). In cod. a deest index, sed in fronte libelli (fol. 204 r) ἡ legitur alio atramento postea interpositum. 9, 1 ἀνετίξαιτο ab 2 ἡσθα ab φλωρεντιανῆ b 6 δεῖν ab 9 ὥσ om. ab 12 ὥσ om. ab 13 ἐκλελεμένων ab 10, 4 πέφυκε ab 6 εἶπας ab 7 τὶν corr. ex τῶν b 10 παριέβαλλον ab διεφύρθησ ab 20 ἀνεδείξαιτο a 21 ἡ ἔσαν ab 11, 3 τεχνολο, m. sec. supra add. γίαισ b 5 παθημακῆσ ab 8 ἐφέστηκε ab 11, 15 τῶν ἀγαθῶν ὁ ποιητῆς ἐπὶ τῷ κολύμῳ (Ar.

1) cf. eius ed. Traiectinam anni 1694 p. 13.

2) cf. oeuvres diverses de Boileau. Amsterdam 1702. II 260.

probl. 879 a 27—b 35) προέσθαι τὴν γονὴν οὕτως ἐπιθυμοῦσι δὲ ἐντεχεῖν δεύτερον ab, nisi quod in b ἐντεχεῖν alt. m. add. in lac. βουλεύεσθαι : διαθέσθαι a et alt. m. in lac. b 16 πάντως om. in lac. ab 17 εἵπομεν om. ab 19 κυριώτα-
τόντε ab 12, 3 μοιδοκῶ ab 4 κομίσαιτο ab, κομι in b alt.
m. add. in lac.

τέλος τῶν φυσικῶν προβλημάτων τοῦ φιλοσοφιάτου ἀριστο-
τέλουσ rubr. col. b, omisit a tam haec quam alia quae rubro
colore erant pingenda.

Sequitur in utroque codice (Galenī) τῆς περὶ χρείας τῶν
ἐν ἀνθρώπῳ σωμάτων μορίων. Sed antecedit in cod. a, quod
in cod. b in margine scriptum est, scholion ut videtur ad Ga-
leni de usu partium libros¹⁾.

Cum pulvisculo omnia exhausti, quo clarius eluceret codicem
a ex codice b esse descriptum. Nam cum in plurimis plane
consentiant, nonnulla quae in fragmento Tolliano ad lacunas ex-
plendas addita sunt a manu rec. cod. b, in cod. a prima ex-
ravavit manus. Accedit quod illud scholion Galeni in margine co-
dicis b scriptum continuo ordine descripsit librarius cod. a.
Itaque etiamsi uterque codex miscellaneus non pauca continet,
quae desunt in altero²⁾, tamen de quibus agitur partes ex b
in a translatae esse apparet. Nam eandem rationem etiam in
interpolata problematum particula observavi. Itaque ad con-

1) Verba ita in codice b scripta sunt: τοῦ χρησιμεύει ἡμῶν ἡ
παροῦσα πραγματεία εἰς ἰατροὺς τε ἐπειδὴ μᾶλλον θεολογικὸν φαίνεται
τὸ βιβλίον. καὶ λέγομεν ὅτι ἐπειδὴ κανόνας ἔχομεν διαγνώσεως τοῦτο
πολλὰ μὲν καὶ ἄλλους. ἔχομεν δὲ καὶ τὴν βλάβην τῆς ἐνεργείας αἱ δὲ
ἐνέργειαι πρῶτως εἰσὶ τῶν μορίων. ἄλλως τε καὶ αὐτὰ τὰ ὄργανα πρὸς
τὸ ὅλον ὡσαύτως εἰσὶ. χρησιμεύει ἡμῖν λοιπὸν εἰς διάγνωσιν τῶν πε-
πονθότων. εἰ μὴ γὰρ γινώσκει τις τὸ καταφύσιν ἄλλως πως τὴν διά-
θεσιν τὴν παραφύσιν τὴν πρῶτως βλάπτουσαν τὴν ἐνέργειαν οὐκ ἂν
διαγνώσεται.

2) Indicem libri paris. 985 habes in catal. bibl. reg. Proble-
matum quae in illo codice fragmentum libri π. ὅ. antecedunt, in vat.
285 nihil occurrit nisi inculcata illa particula.

UNIVERSITY OF MICHIGAN

3 9015 06308 2799

